

muzeum (p)rim

uměleckoprůmyslové museum v praze)

2008)

Výroční zpráva Uměleckoprůmyslového musea v Praze 2008

123. rok existence UPM	3
Sbírkový oddělení	7
Restaurátorské oddělení	21
Výstavy	23
Činnost edičního oddělení	30
Činnost edukativního oddělení	33
Centrum dokumentace sbírek	36
Evidence sbírek	38
Knihovna	46
Hospodaření	49

123. rok existence Uměleckoprůmyslového musea v Praze

Rok 2008 splnil i pro UPM významné události spojované s „osmičkovými“ daty. Byly registrovány dva investiční projekty: **Centrální depozitář UPM v Praze** (pod evid. č. 134 124 0003) a **Rekonstrukce historické budovy UPM v Praze** (pod evid. č. 134 124 0004).

V průběhu roku bylo připraveno výběrové řízení podle zákona 137/2006 Sb. na projektového manažera na stavbu depozitáře a v tomto řízení byla vybrána firma STIS. V prosinci 2008 byl zakoupen pozemek na stavbu depozitáře ve Stodůlkách.

Do konce roku 2008 bylo také provedeno výběrové řízení na dodavatele zaměření historické budovy a vítězná firma GEO – 5 s.r.o. dokončila zaměření v polovině prosince 2008. Dále bylo připraveno a na centrální adrese vyvěšeno výběrové řízení na projektového manažera pro tuto akci.

Potud suchá fakta, za nimiž je samozřejmě mnoho úsilí ze všech složek muzea při přípravě podkladů, zpracovávání sbírek a přípravy logistiky stěhování, uložení, budoucího vystavování a dalších úkolů. Zásadní myšlenkou je zpřístupnění historické budovy v obou patrech, až budou sbírky přestěhovány do moderního depozitáře. Zde bude také soustředěna veškerá odborná práce se sbírkami, jako jsou konzervátorské dílny, dokumentace a evidence sbírek, měl by zde zároveň vzniknout i prostor otevřený badatelům a místo pro komunikaci s veřejností, zejména ve vzdělávacích programech. V historické budově zůstane veřejná knihovna, rozšíří se sály pro časové výstavy a vznikne multifunkční prostor pro přednášky a společenské akce. V prvním patře zůstane stálá expozice Příběhy materiálů, rozšířená pak o sál nábytku a prací ze dřeva. V druhém patře by měla vzniknout další stálá expozice, respektive dlouhodobé tematické expozice, o jejichž obsahu a formě máme prostor přemýšlet. Zlepšit by se měly také kapacity pro služby návštěvníkům, počínaje prostornějšími šatnami a WC, větší možnosti by měly vzniknout pro muzejní obchod a kavárnu. Termín ukončení obou staveb je rok 2012/13.

Muzeum získalo novou pobočku – **Muzeum textilu v České Skalici**, bývalé Muzeum textilu TIBA n. p., které je v nájmu v prostorách Muzea Boženy Němcové. Byla provedena předávací fyzická inventura a vedoucí této pobočky Vlastimil Havlík zároveň vypracoval návrhy na další rozvoj muzea a jeho začlenění do aktivit UPM. Jako zásadní se jeví získání nového prostoru pro uložení textilních strojů, kde je také předpoklad zvýšených prostorových požadavků v rámci záchranného sběru z rušených textilních provozů. Pobočka se také aktivně zapojila do odborné práce muzea a do přípravy společných výstavních programů.

V pobočce na zámku **Kamenice nad Lipou** pod vedením Jiřího Šimánka pokračovaly přípravy na rozšíření studijní expozice Nábytek 20. století, dále ukládání a evidence všech dislokovaných sbírek a všestranná péče o budovu a její prezentaci. Návštěvnost se zvýšila na 13.907 registrovaných návštěvníků. Ve spolupráci s městem úspěšně probíhá každoroční festival Hračkobraní, zaměřený na prezentaci kvalitní české hračky z přírodních materiálů, ale i expozice z historie hraček. Velmi významnou událostí bylo uzavření smlouvy o daru budoucím se sběratelem dřevěných hraček Františkem Kynclem, kdy UPM umožní na zámku v Kamenici nad Lipou nejen uložení a vystavování sbírky, ale také její zpracování do systému evidence UPM. Nová smlouva o spolupráci byla též uzavřena s městem **Klášteřec nad Ohří**, neboť došlo k výměně ředitele zámku, kde má UPM již tradičně stálou expozici porcelánu. Byla také nově a v nových vitrínách (ze zdrojů ISO MK a město Klášteřec) upravena stálá expozice asijského porcelánu, za odborné spolupráce Františka Suchomela.

Tradiční spolupráce na stálých expozicích s **Národní galerií** pokračovala přípravou velmi náročné expozice ve Schwarzenberském paláci podle návrhu architektky Evy Eisler a podle scénáře a výběru Petry Matějovičové. Otevření expozice bylo z technických důvodů posunuto do roku 2009. Také nově instalované umění 19. století v Jiřském klášteře bylo podle výběru kurátorů UPM doplněno o významné ukázky uměleckořemeslné práce.

Vlastní odborná práce se soustředila do dvou významných vědeckovýzkumných úkolů: výstavy a publikace Biedermeier a výstavy a publikace Artěl. Oba projekty včetně práce na institucionálním grantu „České instituce moderního designu ve 20. století“ jistě přispěly k zařazení UPM mezi vědeckovýzkumné instituce, v souladu se záměry MK ČR.

Výstava „Biedermeier. Umění a kultura v českých zemích 1818 – 1848“ (28. 5. - 28. 9. 2008) byla uspořádána UPM a Správou Pražského hradu ve spolupráci s Národní galerií a Národním památkovým ústavem v Jízdárně Pražského hradu. Setkala se s širokým odborným i laickým ohlasem, o čemž svědčil počet návštěvníků (výstavu shlédlo 30.000 lidí) i zájem médií. Katalog byl v anketě Lidových novin a Práva zařazen mezi knihy roku a UPM oba projekty přihlásilo do soutěže Gloria Musaealis. Výstava čítající 700 exponátů z více než 50 zapůjčitelských institucí z ČR i ze zahraničí poprvé souborně představila českému publiku uměleckou a ideovou tvářnost biedermeieru jako osobitého stylu 1. poloviny 19. století, v mnohém předjímajícího principy moderního designu. O její zdařilou architektonickou instalaci se ve spolupráci s hlavním kurátorem výstavy Radimem Vondráčkem a dalšími zasloužilo studio SGL Projekt architekta Jiřího Javůrka, společně s grafickým studiem HMS (Heyduk, Musil, Strnad), které navrhlo výstavní grafiku. Výstavu doplnilo vydání průvodce a především obsáhlého vědeckého katalogu (vydán ve spolupráci s Gallery, s.r.o.). Uspořádány byly rovněž doprovodné akce, jak v budově UPM (cyklus přednášek), tak v samotné Jízdárně Pražského hradu (dva koncerty a série komentovaných prohlídek).

Paralelně probíhaly odborné práce na výstavě a publikaci „**Artěl: Umění pro všední den 1908 – 1938**“, na kterých se opět odborně podílely všechny sbírky muzea (viz. jednotlivé zprávy). Architektonické řešení navrhl vedoucí prezentace sbírek Dušan Seidl, katalog byl vydán za podpory vydavatelství Arbor vitae Martina Součka, v grafické úpravě Štěpána Malovce.

Publikace Lucie Vlčkové: „**Družstevní práce - Sutnar – Sudek**“, vydaná také ve spolupráci se zmíněným nakladatelstvím, dosáhla ocenění v mezinárodní soutěži o nejkrásnější knihu, která byla předávána v rámci Knižního veletrhu v Lipsku.

Pro Prahu jsme získali dvě mimořádné **zahraniční výstavy**: „Christopher Dresser - Průkopník moderního designu“, což byla výstava převzatá ve spolupráci s Design Museum v Gentu, která u nás zcela poprvé představila klasika moderního designu. Stejně tak v rámci výstav, které doprovázely Designblok 08, nám umožnila společnost Vitra - Praha převzít výstavu Charlese a Ray Eamesových, opět klasiků designu druhé poloviny 20. století. Spolupráce s firmou Profil Media s.r.o. přináší nové angažmá muzejních kurátorů jako Akademiků cen Czech Grand Design, kdy jsou práce oceněných designérů vystaveny po vyhlášení v UPM. Mnohé předměty, včetně děl od zahraničních autorů, se také daří získat do sbírek. Ředitelka muzea je členkou čestného výboru Designblok a zároveň členkou Rady Czech Grand Design. Spolu s Janou Zielinski a Jiřím Mackem z této agentury připravila ideový návrh Muzea designu a životního stylu, který si objednalo město Plzeň v rámci koncepce Město kultury 2015.

Spolupráce se zahraničními institucemi probíhá nejen na výstavních projektech, ať jsou to již zmíněné převzaté zahraniční výstavy nebo naopak výstavy a zápůjčky UPM na významné akce v zahraničí (opět tradičně spoluúčast na výstavách Victoria and Albert Museum v Londýně, tentokrát na výstavě Cold War Modern či na výstavě v Corning Museum of Glass v USA). Významná je spolupráce také v badatelských úkolech.

Ve sbírkách - respektive v evidenčních archívech UPM - pokračoval druhý projekt výzkumu Centra pro dokumentaci majetkových převodů kulturních statků obětí II. světové války, tentokrát v identifikaci předmětů z tzv. vynucených darů, souvisejících s emigrací osob židovského původu před rokem 1939. Výzkum bude ukončen v roce 2009 výstavou u příležitosti druhé konference k tomuto tématu v Praze.

V rámci předsednictví ČR v Radě EU dostalo UPM příspěvek jak na přípravu této výstavy, tak na výstavu Artěl. Mimořádnou zakázku od Úřadu vlády obdrželo UPM na vybavení oficiálních místností v 50. patře Rady EU v Bruselu. Podle námětu UPM vypracoval architekt Petr Hornek ve spolupráci s Dušanem Seidlem vybavení replikami kubistického a modernistického interiéru, provozní části byly vybaveny současným designovým sedacím nábytkem. Pro podobný účel - zasedání EU v sídle OSN v New Yorku - byly použity kopie Sudkových fotografií Prahy. Oba prostory byly připraveny začátkem roku 2009.

Škála aktivit UPM je skutečně velmi bohatá, což je dáno jak bohatstvím a rozpětím sbírek od minulosti po současnost, tak velkým nasazením všech odborných i technických složek muzea. Proto je jistě přínosem také vzdělávání všech zaměstnanců a možnost rozšiřování jejich odborného potenciálu. To umožnil projekt Leonardo na Vinci Mobility, Education and Culture, celoživotní vzdělávání, v jehož rámci proběhly ve vybraných evropských muzeích podobného typu stáže 8 mladých zaměstnanců ze sbírek i stáž asistenta ředitelky.

Na pozici hlavního kurátora došlo k „předání žezla“ z rukou Evy Uchalové na Radima Vondráčka, jehož úkolem bylo a bude zejména posilování kvality vědeckovýzkumných výstupů UPM i v době vítané, nicméně náročné přípravy sbírek na jejich nové rozmístění a využití.

Mé poděkování za rok 2008 tak patří nejen všem zaměstnancům, přátelům, podpůrcům a spolupracovníkům, ale též zřizovateli MK ČR za podporu a zařazení našich projektů v rámci programu Národního kulturního pokladu.

Helena Koenigsmarková

ředitelka

Činnost sbírky skla, keramiky a porcelánu

Helena Brožková, vedoucí kurátor

Hlavní úkoly

V roce 2008 se sbírka skla, keramiky a porcelánu zaměřila jak na prezentaci fondů, tak na oblast péče a ochrany svěřených sbírkových předmětů (včetně provedení inventur mimopražských expozic či vyhledávání předmětů pro dokumentaci majetku obětí holocaustu). Velmi úspěšný byl tento rok z hlediska nových akvizic, které sbírku obohatily celkem o 441 předmětů. Z nejdůležitějších expozic, připravených pracovníky sbírky, jmenujme „*Biedermeier. Umění a kultura v českých zemích 1814 – 1848*“ a výstavu „*Artěl – Umění pro všední den 1908 – 1935*“, realizovanou v rámci dlouhodobého výzkumného záměru „*České instituce moderního designu ve 20. století*“. Dokončena byla práce na rozšířené repríze výstavy v Hradci Králové (2007), připravené pro hlavní budovu muzea na rok 2009 pod názvem „*Daniel a Ignác Preisslerové. Barokní malíři skla a porcelánu*“.

Akvizice a péče o sbírky

Sbírky skla, keramiky a porcelánu se rozrostly o 163 předmětů získaných nákupem a dále o 278 darovaných předmětů. Z nejvýznamnějších darů jmenujme soubor čtyř čísek zdobených červenou lazurou z doby pozdního biedermeieru, secesní vázu s abstraktními dekory ze sklárny Lenora z doby kolem 1910 a keramickou vázu z produkce továrny Amfora kolem roku 1900 (obě dar pana Palmera) či práci skláře Mariana Volrába „*Země*“ z roku 1988 (dar autora). V souvislosti s přípravou výstavy „*Artěl*“ byl do sbírky zakoupen nápojový soubor Rudolfa Stockara (53 předmětů z foukaného skla z doby před rokem 1915). Významnými zisky byly dále nákupy sklářských prací René Roubíčka (*Reliéf* z roku 1996 z cyklu *Obrazárna*), Pavla Kopřivy (*Lokální problém* z roku 2001), Mariana Volrába (*Bod tání*, 2001), Pavla Mrkuse (*In Between III*, 2002), Jany Voldřichové (*Samá voda*, 5 obrazů, 2001) a řada dalších. Sbírkou keramiky obohatil též nákup z pozůstalosti Dagmar Hendrychové a dar souboru keramického designu Julie Horové - Kováčikové.

Ve všech depozitářích pokračovala reorganizace optimálního uložení sbírkových předmětů a jejich dokumentace (E. Winkelhöferová, L. Urbánková, M. Prosková). V systému DEMUS bylo zapsáno 4166 předmětů, inventarizováno 1973 předmětů. Dokumentovány a fotografovány byly zvláště majetkové převody a tzv. nucené dary obětí II. světové války (ve spolupráci s Mario Vlčkem z Centra pro dokumentaci převodů obětí II. světové války). Dokončena byla inventura, očištění a reinstalace předmětů v expozici starého asijského a evropského porcelánu v Klášterci nad Ohří (M. Prosková, L. Urbánková), reinstalace expozice UPM ve Veletržním paláci a středové vitríny v sále Umění ohně ve stálé expozici UPM.

Nadále intenzivně probíhaly práce dlouhodobého úkolu záchrany dvojstěnných skel a podmaleb, a to díky spolupráci Evy Rydlové a Julie Potosniak, studentky pařížské Sorbony.

Prezentace sbírek

Sbírka se v uplynulém období podílela celkem na 30 výstavách a expozicích v tuzemsku i zahraničí. Nejrozsáhlejší výstavní soubory připravili a odborně zpracovali H. Brožková a J. Fronek pro výstavu českého biedermeieru (156 položek skla, porcelánu a kameniny) a pro výstavu uměleckého družstva *Artěl*, kde byla sbírka zastoupena 144 položkami představujícími obdivuhodnou keramickou a sklářskou produkci tohoto družstva (vedoucím kurátorského týmu výstavy byl J. Fronek). Za významný počin v prezentaci uměleckého řemesla a designu 20. století z fondů skla, porcelánu a keramiky lze považovat výstavu „*Bruselský sen*“ pořádaný Galerií hlavního města Prahy, kde byla sbírka zastoupena 81 předměty. Stejný význam přičítáme

zápůjčce pro expozici „*Jiří Harcuba – sklář a sochař*“ (Muzeum města Brna, Špilberk), která byla připravena k životnímu jubileu umělce a jejíž vernisáž proběhla za účasti ředitele Corning Museum of Glass pana Davida Whitehouse.

Ve spolupráci s Národní galerií se pracovníci významně podíleli na výstavách a dlouhodobých expozicích: „*Láska – touha – vášeň. Milostné náměty v umění 15. – 19. století*“ (Clam-Gallasův palác), „*Dvorské a lidové tance a slavnosti 16. – 18. století*“ (Valdštejnská jízdárna), „*Expozice umění 19. století*“ (Jiřský klášter) a „*Barokní umělecké řemeslo ze sbírek UPM*“ (Schwarzenberský palác). Odbornou spoluprací a zápůjčkami sbírka přispěla ke stálé expozici muzea sklárny Moser v Karlových Varech, k výstavě *Design Reného Roubíčka* v UPM v rámci přehlídky Czech Grand Design a k *Ozvěnám Letní keramické plastiky* v zahradě UPM (připravil M. Hlaveš). Rozsáhlejší soubory byly prezentovány rovněž ve výstavách *Albrecht z Valdštejna a jeho doba* (Valdštejnská jízdárna), *Pražské kavárny a jejich svět* (GHMP), *Republika* (Národní muzeum), *100 000 let sexu* (Muzeum města Brna) a *Exotismy ve výtvarném umění 20. století* (putovní výstava v Hodoníně, Pardubicích a Chebu).

Zásadní zápůjčka ze sbírky skla se týkala dvou zahraničních výstav: „*Lead Crystal-Gold Ruby: Glass of the Alchemists. 1650 – 1750*“ v Corning Museum of Glass, New York, USA (spolupráce H. Brožková) a „*Cold War Modern: Design 1945 – 1975*“ ve Victoria and Albert Museu v Londýně (spolupráce M. Hlaveš).

Vědeckovýzkumná práce

Publikační činnost pracovníků sbírky:

Helena Brožková, Sklo, in: Jiří Fronek (ed.), *Artěl - Umění pro všední den 1908-1935* (kat. výst.), Uměleckoprůmyslové museum v Praze 2009, úvodní text a katalog s komentáři, s. 197-222 a medailony.

Helena Brožková, České sklo – hra tvarů, barev a dekorů, in: Radim Vondráček (ed.), *Biedermeier: Umění a kultura v českých zemích 1814-1848* (kat. výst.), Uměleckoprůmyslové museum v Praze 2008, úvodní stat s. 98-123, a katalogová hesla s komentáři.

Helena Brožková, kat. hesla in: *LÁSKA – TOUHA – VÁŠEŇ: Milostné náměty v umění 15. – 19. století*, (kat. výst.), Archiv hl. města Prahy a Národní galerie v Praze 2008, katalogová hesla s komentáři č. k. 154, 155, 156, 157.

Helena Brožková, kat. hesla in: *Dvorské a lidové tance a slavnosti 16. - 18. století* (kat. výst.), Národní galerie v Praze, katalogová hesla s komentáři č. k. 71, 72, 73, 74, 79, 80, 84, 85.

Jiří Fronek, Český porcelán období biedermeieru, in: Radim Vondráček (ed.), *Biedermeier : Umění a kultura v českých zemích 1814-1848*, kat. výstavy, UPM Praha 2008, s. 124-141, kat. hesla č. 3-4, 30, 94-102, 157—164, 188-198, 284, 497-500, 556-572, s. 219-451.

Jiří Fronek, *LÁSKA – TOUHA – VÁŠEŇ : Milostné náměty v umění 15. – 19. století*, kat. výstavy, Archiv hláv. města Prahy – Národní galerie v Praze, Praha 2008, kap. Umělecké řemeslo, kat. hesla č. 161-171, s. 242-251.

Jiří Fronek, Artěl, ... jehož historie jest historií odvahy a průkopnictví., in: Jiří Fronek (ed.), *Artěl - Umění pro všední den 1908-1935*, kat. výstavy, Uměleckoprůmyslové museum v Praze 2009, s. 9-34, I. Keramika – Drobná dekorativní plastika s. 115-124, (kat. hesla I.1.31-32, I.1.34-35, I.2.15, I.2.17, I.2.27-29, I.3.3, I.3.5-7, I.4.4, I.4.9, I.5.1, I.8.1-11, I.9.1-9, III.1.2, III.2.1-2, III.3.11, III.3.15, III.3.18, III.4.1-2, V.2; biogramy s. 368-373, bibliografie/prameny s. 375-379).

Milan Hlaveš, Hlubuček, Martin (ed.): *Czech Made. A New Generation of Glassmakers* (kat. výstavy galerie Flow), Londýn 2008.

Milan Hlaveš: Czech Glass (O. Plíva, M. Volráb, V. Řezáč, L. Semecká, Z. Lhotský, R. Plesl). in Jøker Johnsen, Susanne (ed.): *European Glass Context 2008* (kat. výstavy Bornholms Kunstmuseum), Bornholm 2008.

Milan Hlaveš, Ilona Staňková. Sklo, in: Oldřich Doskočil (ed.): *Ilona Staňková. Kresby/Sklo/Fotografie* (kat. výst.), Okresní muzeum Litoměřice 2008.

Milan Hlaveš, hesla E. Grosseová, V. Groš, in: *Saur Allgemeines Künstler-Lexikon, München - Leipzig* 2009 (v tisku).

Milan Hlaveš, Design pro Crystalex 1973-1983, in: Ivo Rozsypal: *Sklo, Nový Bor* 2008 (v tisku).

Jan Schöttner, kat. hesla in: Radim Vondráček (ed.), *Biedermeier. Umění a kultura v českých zemích 1814-1848*, kat. výst. v Jízdárně Pražského hradu, Uměleckoprůmyslové museum v Praze ve spolupráci s Gallery, s.r.o., Praha 2008, č.k. 8, 19, 20, 138, 203-205, 208-211, 213, 600, 602, 603.

Jan Schöttner, kat. hesla in: *LÁSKA – TOUHA – VÁŠEŇ: Milostné náměty v umění 15. – 19. století*, kat. výst., Národní galerie v Praze 2008.

Jan Schöttner, heslo August Geissler, in: *Saur Allgemeines Künstler-Lexikon, München - Leipzig* 2008.

Kromě publikačních výstupů a rešerší k výstavním projektům byly připraveny též katalogové soupisy a komentáře pro stálou expozici *Barokní umělecké řemeslo ze sbírek UPM* ve Schwarzenberském paláci a pro expozici umění 19. století v Jiřském klášteře (H. Brožková, J. Fronek). Dokončovány byly práce na rozšířeném rukopisu připravovaného katalogu *Daniel a Ignác Preisslerové - barokní malíři skla a porcelánu* (H. Brožková). Rešeršní práce probíhaly i v souvislosti s výstavními projekty na příští období (Harrachovské sklo, Historie a současnost sklářské školy v Železném Brodě aj.).

Výstupem výzkumného záměru *Institute moderního designu* byly vedle výstavních katalogů též struktury kapitol a první příspěvky do souhrnné publikace věnované designu 20. století (redaktory dvou kapitol J. Fronek a M. Hlaveš).

V rámci odborné a konzultační činnosti byla poskytována vyjádření k vývozním povolením (J. Schöttner), rozvíjena odborná spolupráce s domácími i zahraničními badateli – Wolfgangem Steinerem (SRN), Sebastianem Kuhnem (Rakousko), s nakladatelstvím Saur Verlag Leipzig (rešerše J. Schöttner, M. Hlaveš), s pracovníky JČM České Budějovice dr. Krejčou a dr. Jelínkovou a Národním památkovým ústavem v souvislosti s expertizami mobiliárních fondů (J. Fronek). Sbíрку navštívilo v loňském roce celkem 364 badatelů, z toho 81 ze zahraničí.

Milan Hlaveš vystoupil na Mezinárodním sklářském sympoziu v Kamenickém Šenově s příspěvkem „*Akvizice rytého skla UPM*“, dále se účastnil konference „*ICOM Glass Committee*“ v Nancy ve Francii a semináře *Krise v českém sklářství v Železném Brodě*. H. Brožková se zúčastnila sympozia „*Tagung zur Hinterglaskunst*“ v Augsburgu (SRN).

Do závěrečných fází pokročily práce na doktorských dizertacích J. Schöttnera (FF UK) a M. Hlaveše (VŠUP). L. Urbánková absolvovala v rámci grantu Leonardo stáž v Institute for International Research in Glass na University of Sunderland ve Velké Británii.

Ostatní kulturní a pedagogické aktivity

Sbírka připravila řadu komentovaných prohlídek stálé expozice a depozitářů pro studenty KTF UK Praha, VŠUP Praha, FFUK-DU Praha, ČVUT Praha, VŠCHT Praha, Pedagogické fakulty Jihočeské univerzity, SUPŠ sklářské Kamenický Šenov, SUPŠ Český Krumlov, FUUD UJEP Ústí nad Labem, SPŠ a VOŠ Kamenický Šenov a Nový Bor (H. Brožková, J. Schöttner, M. Hlaveš). Uskutečnil se cyklus přednášek pro studenty VŠCHT Praha (H. Brožková).

Pro širokou veřejnost byl určen cyklus přednášek a řady komentovaných prohlídek výstav, např.:

„*České sklo období biedermeieru*“ (H. Brožková)

„*Řezané sklo období biedermeieru*“, UPM (J. Schöttner)

„*Český porcelán období biedermeieru*“, UPM (J. Fronek)

„*Artěl – atelier pro výtvarnou práci*“, UPM (J. Fronek)

„Czech Grand Design 2007“, UPM (M. Hlaveš)
„Sklářství ve Skandinávii“, Železný Brod, Městský úřad (M. Hlaveš).

Pracovníci sbírky působili jako členové nákupních a redakčních komisí Moravské galerie v Brně, Sklářského muzea Nový Bor (M. Hlaveš), Muzea skla v Kamenickém Šenově (M. Hlaveš, H. Brožková). M. Hlaveš byl dále členem umělecké rady Fakulty umění a designu UJEP, Akademie designu, redakční rady *glassrevue.com*, předsednictva výtvarné sekce České sklářské společnosti, předsednictva Glass Committee ICOM a českým komisařem *European Glass Context 2008* v Bornholmu v Dánsku.

Činnost sbírky užité grafiky a fotografie

Radim Vondráček, vedoucí kurátor

K výstavní a knižní prezentaci dospěla v roce 2008 řada víceletých vědeckovýzkumných úkolů sbírky a muzea, řešených s podporou Ministerstva kultury ČR a Grantové agentury ČR (Biedermeier, Brusel 58, Vojtěch Preissig, Artěl). Naplnění těchto snah se v mnohém stalo zatěžkávací zkouškou jak odborné, tak organizační práce sbírky.

Akvizice a péče o sbírky

V roce 2008 bylo nově získáno 966 sbírkových předmětů pro sbírku fotografie, 14 plakátů a více jak 300 přírůstků do sbírky grafiky, kreseb a knižního umění. Počet předmětů zapsaných do inventáře, zahrnující i starší neinventované zisky, byl ještě vyšší (např. ve fondu grafiky bylo inventováno 685 položek).

K nejvýznamnějším akvizicím sbírky fotografie patří konvoluty prací Bohumila Šťastného (339 ks), Heleny Wilsonové (176 ks), Karla Němce (44 ks) a Karla Valtera (52 ks), získané převážně darem díky velkorysosti autorů či jejich rodin a dědiců. Úspěchem bylo též uzavření smlouvy o daru předního českého fotografa Josefa Koudelky, který se rozhodl věnovat muzeu soubor 70 prací z cyklu *Invaze*, vystavených v loňském roce na Staroměstské radnici v Praze.

Do sbírky kreseb a obrazů byly zakoupeny na aukci Dorothea ve Vídni (27. 10. 2008) dvě drobné olejomalby Marie Staubmannové z roku 1849, zachycující interiéry Valdštejnského a Schwarzenberského paláce v Praze. Z dalších zisků kreseb a grafiky jmenujme nákup kalendářů a diplomů z let 1850 - 1900, nákup dvou návrhů Jiřího Trnky pro Expo 58 a četné dary, např. grafických prací Františka Laubeho (včetně maket výkladních skříní), ilustrací Miloše Nováka, plakátů Jiřího Novotného či sklářských návrhů Vl. Urbana.

Sbírka plakátů zakoupila práci slavného francouzského afišisty Julese Chereta (plakát pro pařížskou benefici na pomoc Antverpám z roku 1889) a darem získala konvolut japonských plakátů z doby kolem 1900 a ze současnosti (práce designéra Tadanori Yokoo), které muzeu věnoval pan Seiichiro Uehara.

Intenzivně pokračovala digitalizace sbírky v systému Demus, provedeno bylo 5000 zápisů (P. Štembera, A. Oplatková, J. Štětková, A. Řiháčková a další, ve spolupráci se stážisty a externisty). Takto byly zpracovány velké akvizice posledních let, například část pozůstalosti J. Švába (L. Vlčková), J. Rathouského (I. Knobloch a A. Hekrdlová), B. Šťastného (J. Štětková), stejně jako starší fondy knih, plakátů či kreseb, např. soubor liturgických návrhů Josefa Fanty (A. Oplatková spolu s M. Janatovou).

Dokončena byla digitální dokumentace grafik, kreseb a obrazů uložených v depozitáři v Kamenici nad Lipou, včetně revize a kolace se staršími podklady (A. Oplatková). Realizován byl převod části obrazů z depozitu Lemberk do majetku Národního památkového ústavu, pracoviště Liberec.

Prezentace sbírek

Komorními výstavami se tradičně prezentovala sbírka fotografie v Galerii Josefa Sudka, kde se J. Mlčoch věnoval dílu *Jana Lauschmanna* (17.1. – 20. 4.), fotografickému odkazu *Karla Marii Chotka* (5. 6. – 31. 8., ve spolupráci s Janem Vacou a Národním památkovým ústavem, zámek Velké Březno) a žurnalistické a reklamní fotografii *Bohumila Šťastného* (16. 10. 2008 – 4. 1. 2009).

Přínosným kurátorským projektem, realizovaným společně s Archivem hl. města Prahy a firmou C. H. EXPO, byla výstava „*Vojtěch Preissig – Pro republiku!*“ (12. 9. do 28. 10. 2008), kterou pro Clam-Gallasův palác připravila L. Vlčková. Exponáty ze sbírek UPM, Vojenského historického ústavu a Památníku národního písemnictví přiblížily Preissigovu uměleckou a občanskou angažovanost v protirakouském odboji za I.

světové války a později též jeho aktivní boj proti nacismu. Výstavu uspořádanou k výročí vzniku republiky zahájil americký velvyslanec v ČR Richard W. Graber.

Hlavní výstavní akcí roku, na níž se pracovníci sbírky podíleli, byla přehlídka „*Biedermeier. Umění a kultura v českých zemích 1814-1848*“, koncipovaná a realizovaná týmem autorů pod vedením R. Vondráčka v Jízdně Pražského hradu (28. 5. – 28. 9. 2008). Sbírkou se od počátku účastnila jak odborné přípravy dlouholetého projektu, tak měla podíl na samotné organizaci akce (asistentkou výstavy byla A. Řiháčková).

Odbornou pomocí sbírka přispěla i k dalším velkým výstavním projektům roku 2008, ať to byl *Bruselský sen* (Galerie hlavního města Prahy, 14. 5-21. 9.), do níž byla zařazena vedle plakátů též „česká fotografie v éře atomu“ (spolupráce J. Mlčoch, P. Štembera) nebo výstava „*Republika*“, uspořádaná k výročí vzniku samostatného Československa v hlavní budově Národního muzea (27. 10. 2008 – 15. 3. 2009). Pro ni vybral velký soubor zábavních a reklamních plakátů P. Štembera.

Závěr roku patřil výstavě „*Artěl*“, pro níž L. Vlčková zpracovala kresebné návrhy, předsádkové papíry a drobné tisky z produkce tohoto výtvarného ateliéru a J. Mlčoch zařadil Drtikolovo album „Z dvorů a dvořečků staré Prahy“.

Celkem se sbírka grafiky a fotografie v roce 2008 podílela zápůjčkami a odbornou spoluprací na přípravě 25 domácích výstav a expozic a 3 zahraničních (mj. na výstavách „*Truth Beauty: Pictorialism and the Photograph as Art*“, Vancouver Art Gallery, a „*The 1930s: The making of The New Man*“, National Gallery of Canada). Několika dalším institucím pomohla sbírka rešeršemi, např. pro výstavy „*A. V. Lebeda, král českých puškařů*“ (Ostravské muzeum Ostrava), „*František Muzika*“ (Museum Prostějov) nebo „*Šalba a klam*“ (Západočeské muzeum Plzeň).

Vědeckovýzkumná práce

V roce 2008 byl výstavou a publikací završen dlouholetý výzkum českého biedermeieru, podpořený Grantovou agenturou ČR (granty *Umění biedermeieru v českých zemích – výzkum a dokumentace*, GA ČR 408/02/1256, a *Publikace Umění biedermeieru v českých zemích*, GA ČR 408/06/1746, hlavní řešitel R. Vondráček). Kromě pracovníků UPM se výzkumu účastnili kolegové z Národní galerie, Ústavu pro dějiny umění FF UK, FSV UK a dalších sbírkových a vědeckých institucí.

Do tisku byl odevzdán rukopis příspěvku věnovaného německé krajinomalbě na pražských výstavách 19. století, který vznikl v rámci grantu *Mezi Mnichovem a Prahou – umění 19. století* (GA ČR, spoluřešitel L. Vlčková).

Práce pokračovaly na probíhajícím badatelském a edičním projektu *Krajinomalba na výstavách Krasoumné jednoty 1840-1890 a její dobová reflexe* (L. Vlčková), podpořeném Grantovou agenturou Univerzity Karlovy, a nově též na grantu *Výstavní činnost Krásné jizby a její dobová reflexe*, GA ČR (řešitel L. Vlčková, 2008-2009).

V rámci výzkumného záměru *Instituce moderního designu* ve sbírce v roce 2008 vzniklo a do tisku bylo předáno celkem 8 studií a příspěvků řešitelů (do katalogů výstav *Bruselský sen*, *Vojtěch Preissig*, *Artěl* a pro *Bulletin Moravské galerie v Brně*).

V druhé polovině roku byla zahájena příprava reprezentativní výstavy a publikace věnované české fotografii 20. století, zařazené v plánu *Kunsthalle Bonn* na rok 2009 (J. Mlčoch). K posílení odborných zahraničních kontaktů sbírky sloužila i příprava dalších zahraničních výstav (*A. Mucha* pro Vídeň a Budapešť na rok 2009), badatelské návštěvy ze zahraničí, např. z USA (Pierre Terjanian z Philadelphia Museum of Art), Rakouska (MAK, Technisches Museum Wien), Německa, Japonska a dalších zemí, stejně jako odborné stáže uskutečněné díky evropskému programu *Leonardo da Vinci Mobility - Education and Culture, Lifelong Learning Programme* (koordinátor A. Řiháčková). V rámci účasti UPM na tomto programu absolvovala L. Vlčková stáž v Neue Sammlung v Mnichově.

Publikační činnost pracovníků sbírky:

Jan Mlčoch, Česká fotografie v éře atomu, Sputniku a umělých hmot, in: Daniela Kramerová – Vanda Skálová (ed.), *Bruselský sen. Československá účast na světové výstavě Expo 58 v Bruselu a životní styl 1. poloviny 60. let*, kat. výst., Praha 2008, s. 330-339.

Jan Mlčoch, kat. hesla in: Radim Vondráček (ed.), *Biedermeier. Umění a kultura v českých zemích 1814-1848*, kat. výst., Uměleckoprůmyslové museum v Praze ve spolupráci s Gallery, s.r.o., Praha 2008.

Jan Mlčoch, Jiřina Hauková (27.1.1919-15.12.2005), *Bulletin Moravské galerie*, 2008, s. 121-123.

Jan Mlčoch, Karel Maria Chotek: Fotografie, *Ateliér*, 14-15/2008, s. 5.

Jan Mlčoch, Fotografie, in: Jiří Fronek (ed.), *Artěl - umění pro všední den 1908 – 1935*, kat. výst., Umělecko-průmyslové museum v Praze 2009.

Petr Štembera, Reklamní plakát v Praze ve 30. letech. Vilém Rotter a jeho Atelier, *Bulletin Moravské galerie*, 2008, s. 95-100.

Lucie Vlčková, Severská krajina jako krajinářský námět a jeho reflexe v 19. století v Praze, *Bulletin Moravské galerie*, 2008, s.69-76.

Lucie Vlčková (ed.), *Vojtěch Preissig – Pro republiku!*, kat. výst., Archiv hlavního města Prahy, Pražská edice, Umělecko-průmyslové museum v Praze, 2008.

Lucie Vlčková, Vojtěch Preissig, *Time-in*, č. 9, 2008, s. 76-79.

Lucie Vlčková, Idyla obrazu české krajiny - „Dokonalí venkované v rajske zemi“, *Dějiny a současnost*, XXX, č. 6, 2008, s. 37-40.

Lucie Vlčková, Užité grafika a dekorativní návrhy, in: J. Fronek (ed.), *Artěl - umění pro všední den 1908 – 1935*, kat. výst., Umělecko-průmyslové museum v Praze 2009.

Lucie Vlčková, Proměny motivu stařeny na konci 19. století, in: Z. Hojda, M. Ottlová, R. Prah (eds.), *Vetché stáří či zralý věk moudrosti?*, sborník příspěvků 28. mezioborového symposia k 19. století, Praha 2009 (odevzdáno do tisku).

Roman Prah - Lucie Vlčková, Umělci z Mnichova v Praze (rukopis odevzdán do tisku).

Radim Vondráček, *Biedermeier. Umění a kultura v českých zemích 1814-1848. Průvodce výstavou*, Praha 2008.

Radim Vondráček, *Biedermeier. Art and Culture in the Bohemian Lands 1814-1848. Exhibition Guide*, Prague 2008.

Radim Vondráček (ed.), *Biedermeier. Umění a kultura v českých zemích 1814-1848*, kat. výst. v Jízdárně Pražského hradu, Umělecko-průmyslové museum v Praze ve spolupráci s Gallery, s.r.o., Praha 2008.

Radim Vondráček, Biedermeier včera a dnes, *Art & Antique*, léto 2008, s. 10-18.

Radim Vondráček, /heslo/ Matthäus Küsel, Das vestalische Ewige Feuer, in: A. Rousová (ed.), *Tance a slavnosti 16. – 18. století*, kat. výst., Národní galerie v Praze 2008.

Radim Vondráček, Hledání jistoty. Na okraj pražské výstavy biedermeieru, *Umění a řemesla*, 1/2008, s. 38-43.

Radim Vondráček, Artěl v diskusi o uměleckém průmyslu, in: Jiří Fronek (ed.), *Artěl - umění pro všední den 1908 – 1935*, kat. výst., Umělecko-průmyslové museum v Praze, s. 45-50.

Vystoupení na odborných konferencích a sympoziích:

Proměny motivu stařeny na konci 19. století, 28. mezioborové symposium k 19. století „Vetché stáří či zralý věk moudrosti?“, Státní vědecká knihovna Plzeň, 28.2. – 1.3. (L. Vlčková)

„Japonská stopa“, FF UK, kolokvium Orientálního ústavu, 25. 4. (P. Štembera)
Dílo Vojtěcha Preissiga – mezi uznáním a opomíjením, konference Clam-Gallasův palác 22. 10. 2008 (L. Vlčková)

Ostatní kulturní a pedagogické aktivity

Přednášky a výuka:

Umění na hraně zákona, Národní galerie v Praze, únor 2008 (J. Mlčoch)
Teorie designu – seminář, magisterské studium VŠUP (letní semestr 2008, R. Vondráček)
Dílo Vojtěcha Preissiga ve sbírkách UPM, přednáška v UPM 25. 3. (L. Vlčková)
Plakáty v UPM, přednáška pro Institut digitálních médií, duben 2008 (P. Štembera)
Plakát kolem 1900, Muzeum Chrudim (P. Štembera)
Biedermeier z pohledu dneška, přednáška v UPM 6. 5. (R. Vondráček)
Biedermeier, komentované prohlídky výstavy na Pražském hradě 3. 6., 16. 9. (R. Vondráček)
Vojtěch Preissig – Pro republiku, komentovaná prohlídka výstavy 30. 9. a 21. 10. (L. Vlčková)
Visual Arts – přednášky v rámci programu VŠUP (I. Knobloch)
Přednáška pro Prague College (I. Knobloch)
Artěl, komentované prohlídky výstavy v UPM (L. Vlčková, J. Mlčoch)

K propagaci sbírkové práce přispěly též rozhovory kurátorů pro Lidové noviny, MF Dnes, Deník.cz, Týden, Glassrevue aj., vystoupení v ČT (v pořadech Události, Dobré ráno, Události v kultuře, Revue 333, Artmix) a v Českém rozhlasu (Mozaika, Historie věčně živá a další).

Pracovníci sbírky působili v řadě odborných komisí a poradních sborů, byli členy např. umělecké rady a klauzurní komise Fakulty užitého umění a designu UJEP v Ústí n. L. (J. Mlčoch), rady Ministerstva kultury pro hodnocení projektů ve výzkumu a vývoji v oboru výtvarného umění (R. Vondráček), vědecké rady a nákupní komise Památníku národního písemnictví (P. Štembera, R. Vondráček), Akademie designu (I. Knobloch), nákupní komise Archivu NG a Západočeské galerie v Plzni (R. Vondráček), komise pro doktorandská studia VŠUP (I. Knobloch).

V rámci pedagogické a odborné práce vedli či oponovali diplomové práce v Ústavu pro dějiny umění FF UK (R. Vondráček), na VŠUP (P. Štembera, R. Vondráček), VŠVU Bratislava, na Univerzitě Palackého Olomouc, Université de Paris – Sorbonne a na University of London (vše P. Štembera). I. Knobloch se podílela na české účasti na mezinárodním veletrhu designu Maison-Objet v Paříži.

Činnost sbírky nábytku, kovů a jiných materiálů

Daniela Karasová, vedoucí kurátor

Pracovníci sbírky se v uplynulém roce výrazně uplatnili jak v oblasti vědy a výzkumu účastí na řešení grantových úkolů, vyučovali na vysokých školách, realizovali několik nových stálých expozic (umění baroka, 19. století, nábytkové tvorby 20. století) a podíleli se na umístění sbírky v nových depozitárních prostorách v hlavní budově (trezor) i na zámku v Kamenici nad Lipou.

Akvizice a péče o sbírku

Nové zisky byly přednostně zaměřeny na design 20. století, aby rozšířily stávající zastoupení současných českých autorů ve sbírce, doplnily studijní depozitář nábytku a rovněž přispěly k obohacení výstavních a badatelských projektů (Artěl). Největší položka byla určena na nákup několika souborů moderního šperku od žijících autorů (prostředky na tyto akvizice byly čerpány z rezervního fondu). Takto byly zakoupeny kolekce šperků D. Bezděkové, P. Herynka, S. Kafkové, Z. Roztočilové, J. Šibora, J. Urbana, A. Steinerové a dalších tvůrců.

Obohacením studijní sbírky nábytku se staly především práce Jana Fišera (pohovka pro Sigmunda Freuda) a Jerryho Kozy (křeslo a pohovka). Darem byla získána např. secesní nábytková souprava (dar J. Kirschnerové). Od stálého mecenáše muzea MUDr. Jiřího Emlera průběžně přicházely další nábytkové a vybavovací

kusy, ale i šperky, z nichž je výběr vystaven v pamětní místnosti na zámku Nové Hrady u Litomyšle. Do sbírky hodin se podařilo získat z dotace ministerstva kultury dvoje barokní hodiny (práce D. Heinricha a L. Biswanger), pocházející z pozůstalosti sochaře L. Šalouna, a rovněž pozoruhodné obrazové hodiny s pohledem na hrad Karlštejn. Schválena byla též dotace na nákup nábytkového souboru sochaře Šalouna na rok 2009.

V oblasti péče o sbírky se sbírka ve spolupráci s instalační skupinou zaměřila na vybavení stávajících depozitářů dřevořezb na Kamenici nad Lipou a sbírky šperku a drahých kovů v trezoru v hlavní budově a na provádění lokačních seznamů předmětů přenesených do zrekonstruovaného trezoru (fond liturgie, hodinových strojků, minerálů, emailů a slonoviny). Pokračovalo budování studijního depozitáře nábytku 19. a 20. století v Kamenici přípravou dalších šesti místností, s jejichž instalací se počítá v roce 2009. Dále pokračovala digitalizace evidenčních karet a fotodokumentace předmětů. Nového uložení se dostalo sbírce poutních odznaků.

Prezentace sbírek

Výstavy, stálé expozice a zápůjčky vycházely z dlouhodobě plánovaných akcí i z dodatečných individuálních žádostí. Nově instalováno nebo reinstalováno bylo v roce 2008 několik stálých expozic muzea, na nichž se sbírka podílela. Po celý rok probíhaly ve spolupráci s Národní galerií přípravy expozice baroka ve Schwarzenberském paláci na Pražském hradě. Její část věnovaná uměleckému řemeslu baroka ze sbírek UPM, představující například velké kolekce barokního stolního stříbra, byla otevřena na počátku roku 2009 (autorkou koncepce a hlavní kurátorkou P. Matějovičová).

Podstatných změn doznala stálá expozice volného a užitého umění 19. století, přestěhovaná z Veletržního paláce do Jiřského kláštera (rovněž společný projekt s Národní galerií). Rozšířeny byly expozice na zámčích v Nových Hradech a na Kratochvíli, které byly doplněny novými předměty převážně z období *biedermeieru*.

Sbírka se účastnila řady domácích a zahraničních výstav, jako byly např. *Eames by Vitra* (výstava v hlavní budově UPM věnovaná dílu Charlese a Raye Eamesových), *Artěl, Bruselský sen* (GHMP). Klíčovou roli měla sbírka na přípravě výstavy *Biedermeier* v Jízdárně Pražského hradu, kde bylo představeno více jak 70 nábytkových kusů z majetku UPM i z mobiliáře zámeckých objektů spravovaných Národním památkovým ústavem (spoluautorem výstavy D. Karasová, která zpracovala oddíl nábytku; soubory šperků a prací z kovů zpracovala P. Matějovičová, J. Nimrichter a S. Spiwoková). Realizace této rozsáhlé přehlídky si vyžádala i náročné restaurování mnoha sbírkových předmětů - takto nově zhodnoceno bylo několik stěžejních exponátů výstavy, zvláště dvě *biedermeierské* pohovky, na jejichž renovaci přispělo dotací ministerstvo kultury.

Zápůjčkami a odbornou pomocí se pracovníci podíleli na expozicích doprovázejících vydávání publikací *Slavné vily* (v Muzeu Východních Čech v Hradci Králové, v Městském muzeu v Jaroměři, v Havlíčkově Brodě a na dalších místech), na výstavě *Česká medaile 20. století* v Národním muzeu v Praze a na řadě dalších. Sbírka obecných kovů se představila vlastní výstavou *Secesní cín ze sbírek UPM*, uspořádanou v Hernychově vile v Ústí nad Orlicí (připravil M. Stříbrný).

Vědeckovýzkumná práce, pedagogická a osvětová činnost

Rozsáhlá vědeckovýzkumná práce probíhala na přípravě výstavy a katalogu českého *biedermeieru* (spolupráce s NPÚ v Praze, práce v terénu při výběru exponátů), a dále na přípravě výstav a katalogů *Bruselský sen* a *Artěl* (obojí v rámci institucionálního grantu UPM). Zahájeno bylo mapování podkladů a shromažďování materiálu pro připravovanou výstavu o Ústavu bytové a oděvní kultury, plánovanou na rok 2010 v UPM.

Pracovníci sbírky přispěli svými texty jak do uvedených výstavních katalogů, tak do odborných periodik a sborníků (*Hefaiston*, *Stolařský magazín*, *Bulletin Moravské galerie*).

Dále připravili řadu přednášek a komentovaných prohlídek ve stálé expozici i v krátkodobých výstavách v rámci muzejních úterků a přednášeli na odborných a vysokých školách. D. Karasová přednášela v Centre for International Educational Exchange při UK v Praze, v Rudolfské akademii, na Vysoké škole chemicko-technologické v Praze; P. Matějovičová připravila několik přednášek pro Vysokou školu uměleckoprůmyslovou v Praze (Dějiny šperku) a pro Národní památkový ústav středních Čech (Sbírka příborů v UPM), rovněž byla oponentkou oboru restaurování kovů na Vyšší odborné škole v Turnově.

Kurátoři sbírky byli též členy odborných komisí a porot, například poradního sboru a nákupní komise Národního technického muzea, členy Akademie pro ceny Czech Grand Design a soutěže Šperk roku, kterou pořádá sdružení klenotníků a hodinářů ČR.

Publikační činnost pracovníků sbírky:

Daniela Karasová, Interiér a nábytkové umění biedermeieru, in: Radim Vondráček (ed.), *Biedermeier. Umění a kultura v českých zemích 1814-1848*, kat. výst. v Jízdárně Pražského hradu, Uměleckoprůmyslové museum v Praze ve spolupráci s Gallery, s.r.o., Praha 2008, s. 70 – 97 a katalogová hesla a medailony.

Daniela Karasová, Bruselský sen – interiér a nábytek, in: Daniela Kramerová – Vanda Skálová (ed.), *Bruselský sen. Československá účast na světové výstavě Expo 58 v Bruselu a životní styl 1. poloviny 60. let*, kat. výst., Praha 2008, s. 252-263.

Daniela Karasová, Interiérové návrhy, nábytek, drobné práce ze dřeva, in: Jiří Fronek (ed.), *Artěl - umění pro všední den 1908 – 1935*, kat. výst., Uměleckoprůmyslové museum v Praze 2009.

Daniela Karasová, Josef Gočár – nové zisky v Uměleckoprůmyslovém museu v Praze, *Bulletin Moravské galerie v Brně* 64, 2008, s. 101-106.

Petra Matějovičová, Šperk, in: Daniela Kramerová – Vanda Skálová (ed.), *Bruselský sen. Československá účast na světové výstavě Expo 58 v Bruselu a životní styl 1. poloviny 60. let*, kat. výst., Praha 2008, s. 186-187.

Petra Matějovičová, kat. hesla in: Radim Vondráček (ed.), *Biedermeier. Umění a kultura v českých zemích 1814-1848*, kat. výst. v Jízdárně Pražského hradu, Uměleckoprůmyslové museum v Praze ve spolupráci s Gallery, s.r.o., Praha 2008, č. kat. 103 – 109, 254, 259, 260, 276 a medailony.

Petra Matějovičová, kat. hesla in: *LÁSKA – TOUHA – VÁŠEŇ : Milostné náměty v umění 15. – 19. století*, kat. výstavy, Archiv hlav. města Prahy – Národní galerie v Praze, Praha 2008, kap. Umělecké řemeslo, kat. č. 143, 145-153.

Petra Matějovičová, kat. hesla in: A. Rousová (ed.), *Tance a slavnosti 16. – 18. století*, kat. výst., Národní galerie v Praze 2008.

Petra Matějovičová, Šperky, bižuterie, drobné předměty z drahých a obecných kovů, in: Jiří Fronek (ed.), *Artěl - umění pro všední den 1908 – 1935*, kat. výst., Uměleckoprůmyslové museum v Praze 2009.

Jiří Nimrichter, kat. hesla in: Radim Vondráček (ed.), *Biedermeier. Umění a kultura v českých zemích 1814-1848*, kat. výst. v Jízdárně Pražského hradu, Uměleckoprůmyslové museum v Praze ve spolupráci s Gallery, s.r.o., Praha 2008, č. kat. 13-15, 198-200, 610-617, 620, 621 a medailony.

Jiří Nimrichter – Michal Stříbrný, Práce z obecného kovu, in: Jiří Fronek (ed.), *Artěl - umění pro všední den 1908 – 1935*, kat. výst., Uměleckoprůmyslové museum v Praze 2009.

Michal Stříbrný – Helena Koenigsmarková, *Secesní cín ze sbírek Uměleckoprůmyslového musea v Praze*, Praha 2008

Činnost sbírky textilu, módy a hraček

Eva Uchalová, vedoucí kurátor

Akvizice, inventarizace, péče o sbírky

Akvizice byly v posledních letech realizovány s ohledem na omezené depozitární prostory pouze výběrově. Přijímány byly předměty ve sbírce nezastoupené či mimořádně cenné, s přihlédnutím k potřebám výzkumu. Z tohoto hlediska jsme obohatili sbírku o řadu významných přírůstků, mezi které patří konvoluty oděvů z ÚBOKu a ÚLUVu ze 70. let 20. století, které přispějí k plnění institucionálního grantu. Mimořádným zis-

kem, realizovaným z finanční dotace MK, je vějíř, malovaný Janem Zrzavým v roce 1909 pro jeho tanečnici v tanečních kurzech v Chrudimi, který je doplněn rukopisnými citacemi Budhy a Julia Zeyera. Přes své drobné rozměry a privátní charakter je výrazným dokladem raného stylu Zrzavého tvorby. Významným příspěvkem do sbírky jsou i dvoje druhorokokové šaty, bohužel vyžadující větší restaurátorský zásah.

Celkem bylo do sbírky přijato 271 předmětů, z toho 251 předmětů darem (33 ve sbírce historického textilu, 214 ve sbírce textilu 20. stol. a 4 ve sbírce hraček). Zakoupeno bylo 20 předmětů (8 historický textil, 11 textil 20. stol.)

V depozitáři historického textilu a v depozitáři hraček probíhala druhým rokem mimořádná fyzická inventura, vyvolaná výměnou správkyně depozitáře a zjištěnými ztrátami. Inventura hraček (cca 1.500 inv. č.) byla kompletně dokončena, u inventury historického textilu (cca 16.000 inv. č.) byla provedena soupisová část jednotlivých fondů; kolacionace a dohledávání bude pokračovat v roce 2009. Kromě pracovníků sbírky textilu a restaurátorek (zejména L. Smetanová, M. Bučková, M. Míčová, M. Grill-Janatová) se na provádění inventury podílely i pracovníce oddělení evidence sbírek (CDS) (J. Štěpánková, L. Koutná). Inventarizované předměty byly zapsány do databáze DEMUS (F. Wittlich), jejich velká část byla nasnímána pro ISO.

V souvislosti s probíhající inventurou byly předměty nově adjustovány a čištěny. Pokračoval projekt nového uložení a dokumentování sbírek historického textilu, který podpořilo ministerstvo kultury z prostředků ISO v letech 2005-2007 (výstavba regálů, nákup krabic aj. L. Smetanová).

Zkvalitnění péče o sbírku pokračovalo i v depozitáři textilu XX. století (H. Toldeová). Všechny depozitáře včetně Kamenice n. L. byly plynovány proti škůdcům. Bohatý výstavní program muzea si vyžádal časově i fyzicky náročnou manipulaci s předměty a jejich konzervování. Největší akcí v tomto ohledu byla příprava expozice barokního uměleckého řemesla ve Schwarzenberském paláci, kde restaurátorky prováděly konzervaci a drobné opravy liturgických rouch, krajek a vějířů (A. Samohýlová, M. Bučková, zčásti ve spolupráci s externisty V. Otavskou, J. Knejflovou a K. Poupětem). Čištění a oblékání na figuríny si vyžadovaly i exponáty z novějšího období na výstavě *Artěl, Bruselský sen* a další. Externě byl restaurován koberec Marie Teinitzerové v Moravské gobelínové manufaktuře.

Významnou pomocí při zajištění konzervátorských prací byla spolupráce se školami v rámci studentské praxe pod dohledem A. Samohýlové. Patřily mezi ně Vyšší odborná škola textilních řemesel, Střední průmyslová škola grafická a Vysoká škola chemicko-technologická.

Prezentace sbírek

Probíhající inventura sbírky textilu, módy a hraček neomezila v žádném směru prezentaci sbírek. Sbírkou se soustředila na reinstalaci stálé expozice UPM, budování nové expozice barokního umění a na aktuální projekty muzea.

V roce 2008 proběhla první etapa výměny parament z období gotiky a baroka a částečně i fondu textilních tisků, nově zde byla vystavena skupina gotických kasulových křížů (odborná příprava M. Grill-Janatová). V květnu byla na Pražském hradě zahájena výstava *biedermeieru* jako výsledek dlouholetého výzkumu - sbírka textilu pro ni připravila výběr textilu a oděvů ze sbírky UPM (65 exponátů textilu a 7 hraček) a zároveň pro ni získala i početné zápůjčky z muzeí ve Varnsdorfu, Liberci a *Musea für angewandte Kunst* ve Vídni (spoluautorem výstavy byla E. Uchalová).

Nejnáročnější akcí pro sbírku byla příprava *expozice barokního uměleckého řemesla ve Schwarzenberském paláci*, zejména příprava prezentace kolekce liturgických rouch, oděvů i vějířů, kde arch. Eva Eisler navrhla figuríny, podložky a podpěry individuálně pro každý exponát. Toto řešení vyžadovalo úzkou a časově náročnou spolupráci všech členů autorského týmu – architektky, kurátorů (M. Grill-Janatová, E. Uchalová), restaurátorů (A. Samohýlová, M. Bučková) i výtvarníků (ak. soch. Vilém Frič, ak. soch. Dalibor Bača, ak. mal. Jana Knejflová).

Dílním výsledkem institucionálního grantu byla objevná výstava *Artěl*, kam sbírka přispěla 30 exponáty z oboru bytového textilu, oděvů i doplňků. Druhou výstavou související s institucionálním výzkumem byla výstava *Bruselský sen* (spoluautory K. Hlaváčková, M. Míčová). M. Grill-Janatová odborně a administrativně zajišťovala výstavu *Moravské gobelínové manufaktury*.

Mimo vlastní akce se sbírka textilu zúčastnila výstav jiných institucí odbornou spoluprací a zápůjčkami. Na výstavu *Dvorské a lidové tance a slavnosti 16. - 18. století* (NG v Praze, Valdštejnská jízdárna) byly zapůjčeny vějíře a korzet, na výstavu *Archivu hl. města Prahy a Karlovy univerzity Pražský student* jsme přispěli dobovými oděvy a doplňky, na výstavu *Láska – touha – vášeň* (NG) vyšivanou pokrývkou. Obohacením stálé

expozice uměleckého řemesla 19. století v Jiřském klášteře se staly ukázkou dobového dámského oblečení s doplňky z našich sbírek. K akcím k jubileu vzniku ČSR jsme přispěli jednak zapůjčením oděvů a doplňků na výstavu *Republika*, jednak poskytnutím 45 předmětů ze studijního fondu na krátkodobou výstavu předmětů typických pro dobovou módu, kterou uspořádala 28. 10. 2008 Agentura CI-5 na pěší zóně (Jungmannovo nám. – Příkopy). K výročí Republiky byla uspořádána i výstava *lidových hraček* v muzeu v Roztokách, kam jsme zapůjčili 17 exponátů.

Živá byla nadále spolupráce s brněnskými institucemi. Kromě reprízy výstavy *Bruselský sen* v MG Brno jsme do Muzea města Brna zapůjčili tři koberce Antonína Kybala (výstava *Civilizované bydlení pro každého*) a brož z produkce Wiener Werkstätte na výstavu *Echo* do MG Brno.

Celkem jsme zapůjčili na tuzemské akce 136 předmětů, v zahraničí jsme se zúčastnili výstavy *Cold War Modern: 1945-1975* ve Victoria and Albert museum v Londýně zapůjčením krajkových šatů Evy Fialové, a dekorativními tkaninami z výstavy *Bruselský sen* prezentovanými v Pražském domě v Bruselu.

Výzkum a vývoj

Kurátorky textilních sbírek se v rámci své specializace podílely jak na plnění společných muzejních výzkumů, tak na individuálních projektech.

V rámci institucionálního grantu Instituce moderního designu se M. Grill-Janatová věnovala problematice Křesťanské akademie, E. Uchalová se soustředila na rešerše k výstavě *Artělu* a pokračovala ve výzkumném tématu pražských módních salonů 20.-30. let, K. Hlaváčková se věnovala textilní produkci Marie Teinitzerové v rámci přípravy výstavy *Artělu* a dále výzkumu instituce ÚBOK a přípravě výstavy *Bruselský sen*.

V roce 2008 vyvrcholil výzkum umění českého *biedermeieru*, v rámci projektu vedeného R. Vondráčkem a podpořeného GA ČR, na kterém textilní a módní tematiku zpracovala E. Uchalová. Ta se také s M. Grill-Janatovou zúčastnila odborné přípravy expozice barokního uměleckého řemesla ve Schwarzenberském paláci. M. Míčová odborně připravila katalog hraček pro výstavu *Bruselský sen* a spolupracovala na přípravě početné kolekce hraček pro výstavu *Artěl*.

M. Grill-Janatová absolvovala studijní pobyt v Rakousku v rámci programu Leonardo (dvouměsíční stáž v MAK Wien), zároveň pokračovala v doktorandském studiu na katedře dějin umění FFUK a ve výzkumu pro svou disertační práci na téma *Církevní textil 19. století*.

Publikační činnost pracovníků sbírky:

Eva Uchalová, *Móda a textil období biedermeieru*, in: Radim Vondráček (ed.), *Biedermeier. Umění a kultura v českých zemích 1814-1848*, kat. výst. v Jízdárně Pražského hradu, Uměleckoprůmyslové museum v Praze ve spolupráci s Gallery, s.r.o., Praha 2008, s. 142-163. kat. hesla č. 153-156, 256-258, 262-275, 387-421, 423-435, 438-446, a medailony.

Eva Uchalová, *Oděvy*, in: Jiří Fronek (ed.), *Artěl - umění pro všední den 1908 - 1935*, kat. výst., Uměleckoprůmyslové museum v Praze 2009, s. 285-292.

Eva Uchalová, *Česká móda 1780-1948*, in: *Encyklopedia of World Dress and Fashion*, Oxford (odevzdáno do tisku)

Konstantina Hlaváčková, *Prezentace československého textilního průmyslu a umění na výstavě Expo 58 v Bruselu*, in: Daniela Kramerová - Vanda Skálová (ed.), *Bruselský sen. Československá účast na světové výstavě Expo 58 v Bruselu a životní styl 1. poloviny 60. let*, kat. výst., Praha 2008, s. 144-155.

Konstantina Hlaváčková, *Bruselský styl v textilním umění a výrobě*, in: Daniela Kramerová - Vanda Skálová (ed.), *Bruselský sen. Československá účast na světové výstavě Expo 58 v Bruselu a životní styl 1. poloviny 60. let*, kat. výst., Praha 2008, s. 300-305.

Konstantina Hlaváčková, *Interiérový textil*, in: Jiří Fronek (ed.), *Artěl - umění pro všední den 1908 - 1935*, kat. výst., Uměleckoprůmyslové museum v Praze 2009, s. 265-284.

Konstantina Hlaváčková, Česká móda 1948-2000, in: *Encyklopedia of World Dress and Fashion, Oxford* (odevzdáno do tisku)

Marie Míčová, Hračky, in: Daniela Kramerová – Vanda Skálová (ed.), *Bruselský sen. Československá účast na světové výstavě Expo 58 v Bruselu a životní styl 1. poloviny 60. let*, kat. výst., Praha 2008, s. 182-185.

Helena Koenigsmarková a Marie Míčová, Hračky, in: Jiří Fronek (ed.), *Artěl - umění pro všední den 1908 – 1935*, kat. výst., Uměleckoprůmyslové museum v Praze 2009, s. 125-168.

Markéta Grill-Janatová, kat. heslo in: *LÁSKA – TOUHA – VÁŠEŇ : Milostné náměty v umění 15. – 19. století*, kat. výstavy, Archiv hlav. města Prahy – Národní galerie v Praze, Praha 2008, č. kat. 144.

Ostatní kulturní a pedagogické aktivity

O sbírku textilu, módy a hraček projevuje zájem celá řada badatelů z řad odborníků i studentů. V r. 2008 jsme měli možnost s bohatou muzejní sbírkou a stálou expozicí seznámit Angelu Völker, vedoucí sbírky textilu v Museu für angewandte Kunst Wien, a pracovníci téže sbírky Blandu Winterovou. Sbírkou textilu 20. století opět navštívila Djurja Bartlett z nakladatelství Berg v Oxfordu. Mezi zahraničními badateli musíme uvést i Janu Zaujecovou z Nitry, zajímající se o šaty s turnýrou, a Zuzanu Šidlíkovou, v muzeu studující salony 1. republiky a designovou módu 2. poloviny 20. století.

Z domácích badatelů je významná spolupráce s Radkem Martínkem, zpracovávajícím paramenta v církevních fondech.

I v roce 2008 pokračovala spolupráce a vzájemná výměna informací s příbuznými odbornými institucemi - s Pražským hradem (PhDr. Bravermannová), s muzei všech stupňů (Národní muzeum, Východočeské muzeum Pardubice, museum v Olomouci, Textilní museum v České Skalici, Středočeské muzeum v Roztokách, Museum der Stadt Wien), s památkovými ústavy (Severočeský památkový ústav) a specialisty (K. Otavský, V. Otavská). Spolupráce se týkala odborné textilní a módní problematiky i oblasti péče o textilní sbírky a jejich uložení a prezentace.

Konzultační aktivita kurátorek směřovala též k veřejnosti, u které narůstá zájem o textil a módu v souvislosti s našimi akcemi (svatební šaty, výstava módy 70. let).

Přednášky, spolupráce s médii

Komentované prohlídky ve stálé expozici UPM prováděly všechny tři kurátorky textilních sbírek (M. Janatová, K. Hlaváčková, E. Uchalová). Ve výstavě *Kytky v popelnici* opakovaně prováděla K. Hlaváčková, která k této akci zajistila i cyklus přednášek odborníků z Ústavu soudobých dějin, ve výstavě *Moravská gobelinová manufaktura* prováděla M. Grill-Janatová. V rámci přednáškového cyklu k výstavě *biedermeieru* přednesla E. Uchalová přednášku v UPM na téma *Textil a móda biedermeieru*.

Pozornost médií se v roce 2008 soustředila převážně na moderní design. K. Hlaváčková spolupracovala s ČT na natáčení pořadu *Retro* a pro rádio *Wave* připravovala krátké pořady o oděvním designu, M. Grill-Janatová poskytovala rozhovory pro televizní i rozhlasové stanice k výstavě *Moravské gobelinové manufaktury*.

Spolupráce se školami:

Na DAMU dlouhodobě pedagogicky působí K. Hlaváčková (přednášky o vývoji odívání pro katedru scénografie, obor kostým a maska), současně byla oponentkou disertační práce. E. Uchalová vedla měsíční stáž v UPM absolventky Vysoké školy výtvarného umění v Bratislavě Z. Šidlíkové a byla konzultantem její doktorandské práce včetně účasti ve zkušební komisi v Bratislavě. Poskytovala i konzultace při závěrečné práci Veroniky Šubrtové na Univerzitě Palackého v Olomouci na téma *olomoucké módní salóny*. Konzultační a oponentní činnost poskytovala také M. Grill-Janatová při závěrečných pracích Teologické fakulty UK.

Ve spolupráci s Vyšší odbornou školou oděvního návrhářství v Praze v Holešovicích byla dokončena digitální forma obrazového materiálu k výuce dějin oděvu v rámci širšího projektu financovaného grantem EU (K. Hlaváčková a E. Uchalová).

Užitečná pro obě strany byla spolupráce se školami v oboru restaurování (VŠCHT, Střední umělecká škola textilních řemesel, Vyšší odborná škola textilních řemesel a Střední průmyslová škola grafická). Pod vedením

A. Samohýlové získávali studenti zkušenosti s ošetřením historických textilií a muzeum si tím rozšířilo počet ošetřených předmětů.

Členství v komisích

E. Uchalová byla členkou komise ISO při MK a členkou poradního sboru pro akviziční činnost v Muzeu hl. m. Prahy, K. Hlaváčková působila v porotě bienále krajky ve Vamberku a v porotě Šperk roku 2008, současně byla konzultantem Mezinárodního trienále tapiserie v Lodži, kde zodpovídala za výběr umělců reprezentujících ČR. M. Grill-Janatová vedle odborné funkce kurátorky sbírky historického textilu pracovala v agendě povolování vývozu.

Restaurátorské oddělení je zaměřeno na konzervování a restaurování uměleckořemeslných sbírkových předmětů, převážně ze sbírek UPM, ale někdy také předmětů z jiných institucí. To bývá většinou u zápůjček, které si UPM půjčuje na pořádané výstavy. Pracovníci jsou specializováni na restaurování kovů, papíru, textilu, silikátů (sklo, porcelán, keramika), dřeva a pozlacování.

Program restaurátorského oddělení je určován převážně chystanými výstavami. Z restaurátorského hlediska patřily mezi nejnáročnější, ale zároveň i nejzdařilejší výstavy loňského roku *Biedermeier* v Jízdárně Pražského hradu a *Barokní umělecké řemeslo* ve Schwarzenberském paláci. Např. ze zápůjček z různých objektů Národního památkového ústavu bylo konzervováno a restaurováno 26 biedermeierských kusů nábytků a předmětů ze dřeva.

Muzejní restaurátoři se zabývají také pracemi, souvisejícími s uložením sbírek, klimatickým režimem v depozitářích a výstavních prostorách, způsobem balení pro transport, adjustací a prezentací předmětů, vypracováváním protokolů o stavu sbírkových předmětů, konzultacemi pro odbornou i laickou veřejnost, poskytováním praxí studentům restaurátorských oborů a dalšími činnostmi.

V roce 2008 bylo v restaurátorských ateliérech UPM restaurováno a konzervováno celkem 903 sbírkových předmětů. Některé specializované práce nebo práce většího rozsahu byly zajištěny externími restaurátory, celkem 23 předmětů. Velkým přínosem bylo - stejně jako v minulých letech - poskytnutí dotací z programu ISO Ministerstva kultury ČR. Jde o Integrovaný systém ochrany, ze kterého je mimo jiné financováno náročné restaurování i vybavení restaurátorských pracovišť. Tato dotace byla poskytnuta na restaurování stolní ozdoby z 18. století, biedermeierskou pohovku na výše zmíněnou výstavu a na miniaturní kabinet - šperkovenici z 18. století. Celkem bylo z programu ISO Uměleckoprůmyslovému museu na restaurování poskytnuto 320.000,- Kč a na vybavení atelierů 173.000,- Kč.

Výstavy – výkaz za rok 2008

Výstavní sál UPM	Termín	kurátor/komisař (UPM)	Návštěvnost
Kytky v popelnici Společnost a móda v sedmdesátých letech v Československu	7.12.2007–24.2.2008	PhDr. Konstantina Hlaváčková	15982 návštěvníků (pozn. od 1.1. 2008), denně 332
Czech Grand Design	6.3.–24.3.2008	UPM/Profilmedia	3044 návštěvníků, denně 190
Christopher Dresser: Pionýr moderního designu	10.4.–8.6.2008	PhDr. Petra Matějovičová	3044 návštěvníků, denně 190
Moravská gobelínová manufaktura 110 let umění gobelínu	26.6.–21.9.2008	PhDr. Markéta Janatová	7820 návštěvníků, denně 104
Eames by Vitra	9.10.–2.11.2008 ~~27.11.–15.3.2009~~	PhDr. Daniela Karasová/ Vitra koncept	3739 návštěvníků, denně 178
Artěl Umění pro všední den		PhDr. Jiří Froněk	4926 návštěvníků (pozn. do 31.12.2008), denně 170

Stálá expozice UPM	Termín
Ring ring ring	16.6.–2.3.2008
Argentinská tradice pítí maté	19.12.2007–9.3.2008

Galerie Josefa Sudka	Termín	kurátor/komisař (UPM)	Návštěvnost
Emanuel Kimla: Fotografie	11.10.2007–13.1.2008	Jan Mlčoch	
Jan Lauschmann: Praha - Brno	17.1.–20.4.2008	Jan Mlčoch	1093 návštěvníků
Karel Maria Chotek: Fotografie	5.6.–31.8.2008	Jan Mlčoch	1715 návštěvníků
Bohumil Šťastný: Fotografie	16.10.2008–4.1.2009	Jan Mlčoch	624 návštěvníků (do 31. 12. 2008)

Kamenice nad Lipou	Termín	Kurátor/komisař (UPM)	Návštěvnost
Výstavní činnost včetně Hračkobraní	1.1.–31.12.2008		

Muzeum textilu v České Skalici	Termín	Kurátor/komisař (UPM)	Návštěvnost
Obzory českých textilií	11.5.–8.6.2008		
Stanislav Kulda: Kresby – obrazy – litografie	3.–31.8.2008		

Ostatní	Termín	Kurátor/komisař (UPM) Pořadatelé	Návštěvnost
Secesní cín ze sbírek UPM	26.4.–23.11.2008 Hernychova vila, Ústí nad Orlicí	Bc. Michal Stříbrný, DiS./ UPM, Město Ústí nad Orlicí ve spolupráci s Městským muzeem v Ústí nad Orlicí	
Bruselský sen – Československá účast na světové výstavě Expo 58 v Bruselu a životná styl 1.pol. 60.let	14.5.–21.9.2008 Městská knihovna	Arbor vitae societas, GHMP, UPM, MGB a NTM	
Biedermeier	28.5.–28.9.2008 Jízdárna PH	PhDr. Radim Vondráček / UPM, SPH, NG	28263 osob
Preissig	12.9.–28.10.2008 Clam-Gallasův palác	PhDr. Lucie Vlčková / UPM, VHÚ, Archiv hl. m. Prahy, C.H.Expo	

Zahraničí	Termín	Kurátor/komisař (UPM) Pořadatelé	Počet exponátů
Karel Čapek Photograph	23.10.–7.12.2008 MUVIM Valencie	Jan Mlčoch	79
La Prague de Josef Sudek	19.2.–17.5.2008 Circulo de Bellas Artes Madrid	Jan Mlčoch	86

Zápůjčky do zahraničí

Název výstavy	Termín	Místo	Počet exponátů
Foto-Modernity in Central Europe, 1918–1945	9.2.–4.5.2008	The Milwaukee Art Museum	7
	7.6.–31.8.2008	Scottish Nat.Gallery of Modern Art, Edinburgh	
Truth Beauty: Photography as Art 1845–1945	2.2.–27.4.2008	Vancouver Art Gallery, Canada	14
	11.2008–2.2009	Bass Museum of Art, Miami, USA	
Covering of Human Being	18.2.–25.5.2008	Museo Picasso Málaga, Spain	1
České a slovenské sklo v exile	26.2.–11.5.2008	SNG Bratislava	6
Oskar Kokoschka	4.4.–13.7.2008	Albertina Museum Wien	1
The New Man	5.6.–7.9.2008	National Gallery of Canada	3
Glass of Alchemists	27.6.2008–4.1.2009	Corning Museum of Glass, NY	7
Art Deco in Jewellery	18.9.2008–11.1.2009	Schmuckmuseum Pforzheim, Německo	5
výměna exponátů	říjen 2008	Staatliche Museen zu Berlin	1
Cold War Modern: Design 1945–1975	27.9.2008–11.1.2009	Victoria and Albert Museum, London	9
Creator - Slovak Creative Impact	do 31.12.2008	Design Factory Bratislava	1
Celkem 11 zápujček			55

Zápůjčky domácí

Místo	Název výstavy	Počet exponátů
Západočeská galerie v Plzni	Druhý život Prodané nevěsty	1
Východočeská galerie v Pardubicích	Josef Lada	20
Galerie výtvarného umění Hodonín	Exotismy	20
Muzeum Rómské kultury	Cigán sa ně převelice lúbí	1
Muzeum Českého ráje v Turnově	Eva Tesařová	3
Muzeum hl.města Prahy	České medaile 19.století	64
Archiv hl.města Prahy	Láska-touha-vášeň	31
Muzeum hl.města Prahy	Pražské kavárny a jejich ...	57
Galerie Klatovy/Klenová	Houby ve výtvarném umění	1
Středočeské muzeum Rožtoky	Zdenka Braunerová	2
Východočeská galerie v Pardubicích	Exotismy ve výtvarném umění	29
Arbor Vitae Societa	Bruselský sen	2
Východočeská galerie v Pardubicích	Naše děťátko	101
Severočeské muzeum v Liberci	400 let severočeského skla	1
Městské muzeum v Ústí nad Orlicí	Secesní cín ze sbírek UPM	66
Ostravské muzeum	výstava u puškařství fi.Lebeda	1
Galerie hl.m. Prahy	Bruselský sen	233
Muzeum města Brna	Civilizované bydlení.. J.Vaněk	13
Správa Pražského hradu	Kancelář prezidenta	1
Západočeská galerie v Plzni	Milada Marešová8	8
Moravská galerie v Brně	Brno Echo	12
NG v Praze - Jiřský klášter	stálá expozice	99
Muzeum města Brna	Jiří Harcuba - sklář a sochař	4
Galerie výtvarných umění v Chebu	Exotismy	20
Moser a.s	stálá expozice	13
Správa Pražského hradu	28.říjen 1918, 28, 38, 48 v paměti..	3
Městské muzeum v Jaroměři	Slavné vily královehradeckého kraje	10
Muzeum města Brna	100 000 let sexu	9
Správa Pražského hradu	Biedermeier	261
Správa Pražského hradu	Proměny	2
Muzeum hl.města Prahy	Adolf Loos – dílo v českých ...	43
Středočeské muzeum Rožtoky	Lidové hračky v českých zemích	17
C.H.Expo	Vojtěch Preissig – Pro republiku!	89

Zápůjčky domácí

Místo	Název výstavy	Počet exponátů
NG v Praze - Valdštejnská jízdárna	Dvorské a lidové tance 16–18-st.	23
Moravská galerie v Brně	Bruselský sen – repríza	152
Národní muzeum	Republika	61
Městská galerie Jablonec	Jiřina Pastruková	4
Archiv hl.města Prahy	Pražský student	4
Zámek Brandýs nad Labem	obnovení dlouhodobé zápůjčky	30
Muzeum Vysočiny Havl. Brod	Nejkrásnější vily Vysočiny	12
Město Harrachov	obnovení dlouhodobé zápůjčky	20
Právnická fakulta UK	obnovení dlouhodobé zápůjčky	1
Muzeum Šumavy v Sušici	obnovení dlouhodobé zápůjčky	25
Správa Pražského hradu	obnovení dlouhodobé zápůjčky	4
Město Klášterec nad Ohří	obnovení dlouhodobé zápůjčky	1990

Vydané publikace

koordinace předtiskové přípravy textové a obrazové části:

- ▶ **Biedermeier: umění a kultura v českých zemích 1814–1848**
Vydalo UPM a společnost Gallery, s.r.o., ke stejnojmenné výstavě
autor koncepce, editor: Radim Vondráček
texty: Helena Brožková, Jiří Fronek, Daniela Karasová, Šárka Leubnerová, Zuzana Novotná, Roman Prahel, Jiří Rak, Eva Uchalová, Vít Vlnas, Radim Vondráček, Jana Wittlichová a další.
grafický design: Filip Heyduk, Martin Strnad (HMS graphic design studio, s.r.o.)
jazykové mutace: česká a anglická verze (samostatná vydání)
rozsah: 528 stran
reprodukce: 843
ISBN (UPM): 978-80-7101-073-9

- ▶ **Průvodce výstavou Biedermeier. Umění a kultura v českých zemích 1814–1848**
Exhibition Guide: Biedermeier Art and Culture in the Bohemian Lands 1814–1848
Českého a anglického průvodce vydalo UPM ke stejnojmenné výstavě
koncepce publikace: Radim Vondráček
text: Radim Vondráček
hesla: Helena Brožková, Jiří Fronek, Daniela Karasová, Šárka Leubnerová, Zuzana Novotná, Dana Stehlíková, Eva Uchalová, Vít Vlnas, Radim Vondráček, Jana Wittlichová a další
vydání: samostatně české a anglické
grafický design: Filip Heyduk, Martin Strnad (HMS graphic design studio, s.r.o.)
počet stran: 118
reprodukce: 120
ISBN (české): 978-80-7101-075-3
ISBN: (anglické) 978-80-7101-074-6

- ▶ **Vojtěch Preissig: Pro republiku!**
Vydala Pražská edice ve spolupráci s UPM ke stejnojmenné výstavě
autor koncepce, editor: Lucie Vlčková
texty: Aleš Brožek, Jaroslav Čvančara, Petr Koura, Ilona Krbcová, Lucie Vlčková
grafický design: Štěpán Malovec, Martin Odehnal
vydání: české, anglické resumé
rozsah: 158 stran
reprodukce: 92
ISBN: 80-86239-160-0

- ▶ **Řeč vláken – Moravská gobelínová manufaktura ve Valašském Meziříčí 1898–1838**
Vydala Moravská gobelínová manufaktura, spol. s r. o., a UPM ke stejnojmenné výstavě
autor koncepce, editor: Jan T. Strýček, Miluška Trachtová
text: Pavel Šopák
grafický design: Jana Vahalíková, Studio Marvil

vydání: česko-anglické
rozsah: 104 stran
reprodukce: 126
ISBN: 978-80-7101-078-4

- ▶ **Secesní cín ze sbírek Uměleckoprůmyslového musea v Praze**
Vydalo Město Ústí nad Orlicí a UPM ve spolupráci s Městským muzeem Ústí nad Orlicí
koncepte publikace: Michal Stříbrný
texty: Helena Koenigsmarková, Michal Stříbrný
vydání: české
grafický design: Štěpán Malovec
počet stran: 16
reprodukce: 11
ISBN: 978-80-7101-077-7

Příprava publikací:

- ▶ **Artěl. Umění pro všední den 1908–1935**
autor koncepte, editor: Jiří Fronek
- ▶ **Tschechische Fotografie des 20. Jahrhunderts**
pro Kunst-und Ausstellungshalle v Bonnu
autoři koncepte: Vladimír Birgus a Jan Mlčoch

Aktivní programy ke stálé expozici a krátkodobým výstavám

Programové úterky v UPM 2008

hlavní cykly přednášek:

To byla sedmdesátá léta

Představujeme významné sbírky UPM v Praze

Biedermeier / Kultura a umění v Čechách 1814 – 1848

Artěl / Umění pro všední den 1908-1935

Výtvarné dílny pro veřejnost

— animace výstavy a výtvarná dílna Hledání tvaru

se uskutečnila ve spolupráci s katedrou výtvarné výchovy PedF UK v Praze při příležitosti Dne dětí 1. června 2008 k výstavě Christopher Dresser / Pionýr moderního designu

— vánoční výtvarná dílna

6. 12. 2008 byla inspirována exponáty výstavy Artěl / Umění pro všední den 1908–1935

Programy pro školy

Jiné programy

— Muzejní noc 2008

— Projekt Oživená zahrada (představujeme účastníky keramického symposia v Roztokách...)

pokračoval již popáté slavnostním jarním otevřením zahrady s vernisáží nových objektů z keramického symposia a setkáním s autory 15. 5. 2007.

— loutková předvánoční nedělní představení pro děti divadla Xaver

7. 12. 2008 Kterak Kašpárek s Kubou čerty vytrestal

21. 12. 2008 J.Š. Kubín: Vo hloupym Honzoz, hubatej Marjáně, která skrze peklo k napravení přinde

Úvod a současně shrnutí

Uměleckoprůmyslové museum v Praze se v roce 2008 v souladu se svou výchovně vzdělávací strategií zaměřilo na **rozvíjení samoobslužných forem programů a servisu pro veřejnost.**

K pěti krátkodobým výstavám bylo připraveno celkem 26 aktivních programů pro návštěvníky.

Ve spolupráci se studentkami katedry teorie designu VŠUP Praha jsme rozšířili nabídku komentovaných prohlídek o krátkodobé výstavy.

Programové úterky v UPM, které se uskutečnily v zimním (září 2007 – leden 2008) a letním (únor – červen 2008) semestru, jsme rozšířili o letní prázdninový cyklus. Bylo realizováno celkem 43 programových úterků se 49 vzdělávacími programy o sbírkovém fondu muzea a krátkodobých výstavách (o 10 více, než v minulém roce). Programových úterků se zúčastnilo 2.406 návštěvníků, oproti 1.545 návštěvníkům v roce 2007. Průměr návštěvníků na 1 program byl 49 osob (o 9 návštěvníků více než v roce 2007).

Hlavními tématy přednáškových cyklů byly: **To byla sedmdesátá léta, Představujeme významné sbírky UPM v Praze, Biedermeier / Kultura a umění v Čechách 1814 – 1848, Artěl / Umění pro všední den 1908-1935.**

Volného vstupu každé úterý mezi 17 a 19 hodinou využilo celkem 4.884 návštěvníků, tzn. v průměru 92 návštěvníků týdně.

Centrum muzejní pedagogiky UPM v Praze pokračovalo ve spolupráci s Pedagogickou fakultou UK v Praze. Dvanáctá výtvarná dílna pro veřejnost ve spolupráci s katedrou výtvarné výchovy PedF UK v Praze se uskutečnila při příležitosti Dne dětí 1. června 2008 k výstavě Christopher Dresser / Pionýr moderního designu. Studenti jednooborového studia výtvarné výchovy provedli účastníky netradičním způsobem výstavou a na zahradě muzea jim nabídli výtvarné činnosti a experimenty související s inspiračními zdroji a procesem tvorby designéra.

V srpnu 2008 byl v rámci diplomové práce studentky katedry občanské výchovy a filosofie

z oboru muzejní pedagogiky proveden návštěvnický průzkum rodinných skupin, jehož výsledky byly zohledněny v rozčlenění rodinného vstupného a projeví se v následném zvýšení návštěvnosti této cílové skupiny. V rámci této práce byla také připravena první verze samoobslužných pracovních listů pro rodinné skupiny **Příběhy materiálů / Umění ohně s Vojtěchem Lannou** do sálu skla a keramiky stálé expozice.

V prosinci byly realizovány dva pilotní programy pro předškolní třídy MŠ k připravovanému programu pro tuto cílovou skupinu.

UPM v Praze navštívilo v tomto roce celkem celkem 15.003 žáků a studentů, tzn. o 13% méně než v minulém roce. Muzeum navštívilo 252 školních skupin s 3.548 žáky a studenty.

UPM v Praze vydalo samoobslužné pracovní listy **Svět tvarů Christophera Dressera** ke krátkodobé výstavě Christopher Dresser / Pionýr moderního designu v české a anglické verzi a aktualizovalo propagační pohlednici **Pozdrav z UPM** do aktivní zóny v sále užití grafiky a fotografie.

Výtvarný materiál i v tomto roce sponzoroval částkou 27.010 Kč partner výtvarného ateliéru UPM v Praze, firma KOH-I-NOOR HARDMUTH v Českých Budějovicích a firma Trico vytiskla zdarma propagační pohlednice do aktivní zóny v sále Tisk a obraz ve stálé expozici. Divadlo Xaver připravilo sponzorsky dvě loutková představení pro děti.

V roce 2008 bylo Centrum dokumentace sbírek (CDS) v rámci úpravy organizační struktury muzea rozšířeno o pracoviště evidence sbírek. Tímto krokem došlo k těsnějšímu spojení doposud izolovaných pracovišť zabývajících se shromažďováním a zpracováním textových a obrazových informací o sbírkách muzea. Současně tak byla s klasickou analogovou dokumentací propojena nově vznikající digitální dokumentace.

Vzhledem k přípravám stavby nového centrálního depozitáře a plánované rekonstrukci hlavní budovy muzea byla věnována zvýšená pozornost digitalizaci sbírek, zejména s přihlédnutím k využití pro přípravu logistiky sbírkových předmětů. Do databáze Demus bylo nově zařazeno přibližně 20.000 sjednocených záznamů vytvořených ve sbírkových odděleních. Zvláštní pozornost byla soustředěna na vytvoření a následnou aplikaci univerzálního lokačního systému sbírkových předmětů. Za finančního přispění Ministerstva kultury ČR bylo v rámci projektu digitalizace sbírek UPM financováno z prostředků programu ISO B skenování 125.000 inventárních karet, které byly uloženy do digitálního archivu Xenia na interní počítačové síti muzea. Tím byla pro interní potřebu vytvořena možnost dálkového přístupu k centrální digitální kartotéce sbírkových předmětů a do budoucna tak byla vyřešena potřeba dostupnosti informací o sbírkových předmětech z různých budov ve správě muzea. Jako první detašované pracoviště byla úspěšně připojena muzejní pobočka v Kamenici nad Lipou. V digitálním archivu byly současně uloženy a zpřístupněny také veškeré digitální fotografie sbírkových předmětů zhotovené v předchozích letech.

Oddělení evidence zpracovalo 211 položek (2176 předmětů) v evidenci I. stupně, z toho 157 položek nákupem, 123 položek darem a 10 položek ostatními způsoby nabytí. Počet přírůstků za rok 2008 byl nejvyšší od roku 1989. V evidenci II. stupně bylo zpracováno 792 položek, 9 položek (159 předmětů) bylo vyřazeno pro přebytečnost nebo neupotřebitelnost. V průběhu roku byly poskytovány údaje pro databázi CES. Zaměstnanci oddělení se podíleli na fyzických inventurách v depozitáři textilu a expozici porcelánu v Klášterci nad Ohří. Spolupracovali na předávací inventuře Textilního muzea v České Skalici a provedli kontrolu fyzických inventur za rok 2005.

Ve fotografickém ateliéru bylo v uplynulém roce zhotoveno 4.637 fotografií sbírkových předmětů s inventárními čísly, z toho přibližně 90% ve vysokém rozlišení vhodném jako předloha pro ofsetový tisk.

Vlastní dokumentační a sbírkové fondy CDS byly v roce 2008 rozmoženy zejména o dar konvolutu prací módního návrháře Františka Vobeckého. Fondy byly pravidelně využívány externími i interními badateli. Z archivních materiálů bylo čerpáno především pro výstavu „Artěl“, soubor plánů Müllerovy vily byl zapůjčen na výstavu MHMP „Adolf Loos a jeho dílo v českých zemích“. Fondy oddělení byly prezentovány na konferenci *Ornament a moderna* (Brno 5. 11. 2008, příspěvek L. Zadražilové „České Wiener Werkstätte? Reflexe tvorby Artělu ve Vídni a v Praze“) a při přednášce „Domov na sídlišti: mýtus nebo realita?“ 5. 2. 2008 v rámci cyklu „To byla sedmdesátá!“ v budově UPM. Další témata byla zpracována v rámci publikační činnosti v časopisu *Art&Antiques* (Lucie Zadražilová, Vídeňská secese v hlíně /09/08/, V umělcově jídelně /11/08/) a v časopisu *Dějiny a současnost* (Lucie Zadražilová, Ohlas tradice pití maté v českých zemích /06/08/).

Zaměstnanci CDS pracovali průběžně také v odborných orgánech a komisích jiných institucí (komise muzejního managementu AMG a komise MK ČR pro posuzování projektů v Programu kulturní aktivity podprogram A).

Evidence sbírkových předmětů

Předměty v dočasné evidenci: DE 11.169/1-3 - DE 11.360

Evidence I. stupně

Přírůstky celkem: 211 položek/ 2.176 předmětů či jejich souborů

Tohoto počtu přírůstků bylo dosaženo naposled v roce 1989

Nákupy celkem: 78 položek / 3. 903 053, 81 Kč

(UPM mohlo poprvé využít rezervní fond založený z pojistné události v Antwerpách)

z toho mimořádné

dotace MK ČR: 5 položek / 773 000 Kč

z vlastního rozpočtu: 73 položek (+ 4 doplatky k dotaci) / 3. 130 053, 81 Kč

muzea (nákupní komise

dokončení 2007, 2008, mimořádné nákupy, nákupy z grantů)

Nákupní komise — 57 položek

Mimořádné nákupy — 16 položek

dary celkem — 123 položek

dr. J. Emler — 5 položky

výtvarníci, školy — 33 položek

(autorské dary)

instituce — 7 položek

zahraničí — 6 položek

zaměstnanci — 13 položek

ostatní — 59 položek

ostatní způsoby nabytí — 10 položek

převod — 2 položky

dodatečně zpracováno — 7 položek

dědictví — 1 položka

Evidence II. stupně — 103.220 – 104.012 ab za sbírky I, III, IV kromě oddělení grafiky

Vyřazení z evidence celkem — 9 úbytků/ 159 kusů předmětů či jejich souborů

Vyřazeno pro přebytečnost — 5 úbytků

Vyřazeno pro neupotřebitelnost — 4 úbytky

CES — přírůstkový průběžně k ukončení roku 2008

Přehled akvizic 2008

Nákupy

Mimofádné dotace MK ČR z ISO — 773.000,- Kč

Např. vějíř s malbou Zrzavého — 95. 000 Kč.....	
95. P. Scheufler, soubor fotografií, 32 kusů	233.000 Kč.....
96. Dorotheum Praha, hodiny s Karlštejnem.....	300.000 Kč
139. Starožitnosti Pod Kinskou, D. Heinrich, hodiny.....	69.000 Kč.....III. sbírka (doplatek 300Kč)
140. Starožitnosti Pod Kinskou, L. Biswanger, hodiny....	76.000 Kč.....III. sbírka (doplatek 500Kč)

Placeno z rozpočtu muzea.....2. 480 242, 99 Kč

Nákupní komise

Byly zakoupeny práce soudobých umělců:

R. Roubíček, skleněný objekt „Reliéf“.....	I. sbírka
E. Jandíková, dámský plášť.....	IV. sbírka
Antikvariát Křižek, 5 turistických plakátů.....	II. sbírka
Antikvariát Křižek, plakát Ebermanova vodička.....	II. sbírka
D. Bezděková, náhrdelník autorský ?.....	III. sbírka
E. Oktávová, dámský plášť.....	IV. sbírka
V. Král, dámské šaty.....	IV. sbírka
M. Danielová, krajka...autorská	IV. sbírka
C. Seidling, soubor fotografií	II. sbírka
M. gobelínová manufaktura, tapiserie „Slovo sedmé“.....	IV. sbírka
Galerie U Prstenu, 4 prsteny A. Steinerové.....	III. sbírka
L. Žižková, dámský plášť.....	IV. sbírka
V. Stibitz, klobouk a slunečník.....	IV. sbírka
J. Koza, křeslo a pohovka.....	III. sbírka
M. gobelínová manufaktura,tapiserie „Slovo dvanácté“ ..	IV. sbírka
Antikvariát Křižek, plakát Jul. Chéret.....	II. sbírka
Antikvariát Křižek, soubor českých tisků.....	II. sbírka
Greisen, 3 fotografie J. Bartušky.....	II. sbírka
Greisen, fotografie J. Eckert.....	II. sbírka
Greisen, 12 fotografií A. Masníkové.....	II. sbírka
Studio 1809, R. Stockar, nápojový soubor.....	I. sbírka
Qubus design, soubor skla a porcelánu.....	I. sbírka
D. Pirš, soubor 4 ks porcelánu.....	I. sbírka
V. Mareš, 2 keramické objekty.....	I. sbírka
A. Tomášek, 5 porcelánových předmětů.....	I. sbírka
G. Vach, 5 porcelánových předmětů.....	I. sbírka
P. Prchal, korzet dámský.....	IV. sbírka
J. Hofmanová, skleněný džbán.....	I. sbírka
P. Herynek, soubor šperků.....	III. sbírka
J. Čepková, šaty druhorokokové.....	IV. sbírka
M. Volráb, skleněný objekt „Bod tání“.....	I. sbírka
P. Kopřiva, 16 skleněných objektů „Lokální problém“.....	I. sbírka
P. Mrkus, skleněný objekt „In Between“.....	I. sbírka
S. Müller, skleněné plastiky „Off Mode“, „Manager“.....	I. sbírka
D. Pánková, mísy „Pillow“.....	I. sbírka
D. Šubrtová, skleněné objekty „Svatozáře“.....	I. sbírka

P. Knappek, porcelánový reliéf „Zkřížené hranoly“	I. sbírka
D. Worm, 2 porcelánové mísy	I. sbírka
M. Hlubuček, mísa „Kachel“	I. sbírka
J. Voldřichová, skleněný reliéf „Samá voda“	I. sbírka
M. Šílená, 2 šperky	III. sbírka
J. Střílková, 2 šperky	III. sbírka
J. Mundil, 3 vzorníky tkanin	IV. sbírka
J. Březina, vějíř, prsten	III., IV. sbírka
A. Klímová, 3 kabelky, 1 rukavice	IV. sbírka
S. Kafková, soubor 10 šperků	III. sbírka
K. Jančářová, soubor 4 šperků	III. sbírka
Z. Roztočilová, 3 šperky	III. sbírka
J. Šibor, 2 brože	III. sbírka
J. Urban, 6 šperků	III. sbírka
V. Fixl, 2 návrhy J. Trnky pro Brusel 58	II. sbírka
Volejníková, soubor keramiky D. Hendrychové	I. sbírka
A. Polanská, skleněná plastika „Na Capri“	I. sbírka
O. Hortová, kalamář ve tvaru křesílka	III. sbírka
J. Fišer, pohovka pro S. Freuda	III. sbírka
A. Werner, lavice ÚLUV	III. sbírka
K. Lapka, prádelník ÚBOK	III. sbírka

Mimořádné nákupy „per rollam“

Muzeum nakupovalo i v aukčních síních a antikvariátech doma i v zahraničí – ve vídeňském Dorotheu se podařilo získat dvě vzácné biedermeierské olejomalby s pohledem do Schwarzenberských interiérů v Praze.

Aukční dům Sýpka, židle Ještěd, likérky Ještěd	III. sbírka
M. Machat, skleněná plastika „Slepice s volským okem“	I. sbírka
D. Nováková, soubor fotografií, 47 kusů	II. sbírka
Aukční dům Greisen, fotografie J. Svoboda	II. sbírka
Aukční dům Sýpka, sedací souprava	III. sbírka
K. Holub, lehátko Corbusier	III. sbírka
Modernista, náramek „Kočky“	IV. sbírka
Dva reklamní plakáty V. Kubašty	II. sbírka
Dorotheum, Vídeň, 2 obrazy M. Staubmannové	II. sbírka
Aukční dům Sýpka, nábytek, pohlednice	III., II. sbírka
Cohnauction, nábytek a doplňky	III., I. sbírka
Antikvariát J. Fryč, Liberec, potravinové obaly	II. sbírka
M. Novák, soubor ilustrací a dokumentace	II. sbírka
J. Vokálová, 2 panenky Barbie	II. sbírka
Starožitnosti v Karmelitské, nádobka na pití maté	I. sbírka

Dary

Dárce MUDr. J. Emler věnoval do muzea opět soubory nábytku, šperky i čajové soubory ruského původu:

3 soubory nábytku, koberec, 2 portréty	II., III., IV. sbírka
7 šperků, pohár z lastury, skleněná dóza, taktovka	I., III. sbírka
servis na čaj, svícen, náušnice, 2 fotografie	II., III. sbírka
nápojový soubor se samovarem, prsten a náušnice	III. sbírka
kávová souprava, žardiniéra stříbrná, konvice porcelánová	III., I. sbírka

Autorské dary výtvarníků a škol:

Vítané dary pochází přímo od výtvarníků a výtvarných škol, letos se jednalo o 34 takových subjektů:

J. Černoch, soubor 57 drobných plastik	I. sbírka
--	-----------

F. Laube, grafický materiál, 34 položek.....	II. sbírka
Š. Šišková, společenské šaty.....	IV. sbírka
J. Štenclová, soubor textilií a látek.....	IV. sbírka
P. Stehlík, hrnek pro slabozraké.....	I. sbírka
P. Havelka, skleněná plastika „Zrození“.....	I. sbírka
V. Jelínek, návrhy na nápojové sklo.....	I. sbírka
J. Kožíšek, jídelní a nápojový soubor, porcelán, 15 kusů.....	I. sbírka
B. Adensamová, nápojový a jídelní soubor, 12 kusů.....	I. sbírka
J. Čapek, souprava EGO I.....	I. sbírka
S. Meliš, skleněná plastika.....	I. sbírka
J. Bébarová, keramický reliéf „Hebká geometrie“.....	I. sbírka
J. Laimerová, skleněný objekt „Klec v králíku“.....	I. sbírka
E. Rožátová, nápojový soubor a technické výkresy.....	I., II. sbírka
H. Wilsonová, 178 fotografií, návrhů a tisků.....	II. sbírka
A. M. Manto, mísa skleněná.....	I. sbírka
J. Novotný, soubor autorské grafiky, 73 kusů.....	II. sbírka
P. Helbich, 24 fotografií.....	II. sbírka
K. Antonovičová, návrh Menu kavárny.....	II. sbírka
Keramické sympozium Bechyně, 15 kusů keramických děl.....	I. sbírka
P. Hůza, 2 brože z porcelánu.....	I. sbírka
M. Volráb, skleněný objekt „Země“.....	I. sbírka
K. Kopřivová, váza „Golem“.....	I. sbírka
P. Kopřiva, skleněný soubor „Cosmos“.....	I. sbírka
J. R. Novák, 6 reklamních plakátů.....	II. sbírka
Unie výtvarných umělců, 16 plakátů.....	II. sbírka
V. Kuttelvašerová, 10 fotografií.....	II. sbírka
E. Jandíková, dámské šaty.....	IV. sbírka
A. Steinerová, kolekce 8 prstenů.....	III. sbírka
V. Šolcová, paličková krajka.....	IV. sbírka
L. Urbanec, 2 porcelánové misky „Made in Lowe“.....	I. sbírka
A. Tomášek, konvička na čaj.....	I. sbírka
S. Třeštíková, Amulety, sklo.....	I. sbírka

Instituce:

fa Imperial Karlovy Vary, 4 lázeňské kelímky.....	I. sbírka
Starožitnosti Stodola, židle Thonet.....	III. sbírka
Goethe-Institut, soubor knih, 29 kusů.....	II. sbírka
Moser, váza „Galaxy“.....	I. sbírka
Elite, 15 kusů punčochového zboží.....	IV. sbírka
Crystalex, soubor skla, 25 kusů.....	I. sbírka
Studio Koncern, 4 kusy lisovaného skla.....	I. sbírka

Mezi pravidelné dárce do sbírek patří též výrobci, jako např. uvedená firma Moser.

Zahraniční dárce:

O. E. Suescun, nádoba na pití čaje maté.....	I. sbírka
H. van der Kraan, 50 autorských fotografií.....	II. sbírka
M. Bullard, 55 keramických předmětů.....	I. sbírka
M. Nemeč, 5 porcelánových předmětů.....	I. sbírka
Eva Kovar, dámské šaty.....	IV. sbírka
G. Luptáková, keramická plastika „Žena v obraze“.....	II. sbírka

Ostatní:

J. Rothmayer, dokumentační materiál z Rothmayerovy vily.....	I., II., III. sbírka
V. Moosová, 4 fotografie, klobouk, kabelka.....	II., IV. sbírka
P. Doležalová, 3 šaty.....	IV. sbírka
J. Kirschnerová, nábytková souprava secesní.....	III. sbírka
M. Olmer, soubor nábytku, 4 kusy.....	III. sbírka
J. Šimek, 2 panenky.....	IV. sbírka
J. Novotný, 8 párů obuvi.....	IV. sbírka
L. Szasz Slabá, kabelka.....	IV. sbírka
E. Kosáková, dámský komplet ÚLUV.....	IV. sbírka
J. Štěpničková, brýle.....	IV. sbírka
H. Hůlová, soubor dámských oděvů, 36 kusů.....	IV. sbírka
M. Jůza, divadelní kulisa.....	II. sbírka
K. Fabian, pánské boty.....	IV. sbírka
H. Petrusková, dámský korzet.....	IV. sbírka
D. Švorčíková, prsten od L. Víznerové.....	III. sbírka
M. Gauseová, dámská bunda.....	IV. sbírka
M. Sýkorová, letní klobouk.....	IV. sbírka
V. Michálková, 21 kusů oděvů.....	IV. sbírka
J. Štěpničková, kravata a toaletní souprava.....	IV. sbírka
J. Vokálková, dámský kožich.....	IV. sbírka
E. Sehnalíková, 2 šaty.....	IV. sbírka
V. Henclová, 5 svetrů.....	IV. sbírka
M. Horáková, kabelka.....	IV. sbírka
D. Kabelková, vzorníky kravatových látek, 3 kusy.....	IV. sbírka
Z. Belšanová, dámská obuv.....	IV. sbírka
L. Kolínská, šaty a kostým.....	IV. sbírka
R. Wikartová, klobouk pánský.....	IV. sbírka
B. Šťastná, soubor fotografií B. Šťastného, 336 položek.....	II. sbírka
K. J. Němec, soubor fotografií K. Němce, 46 kusů.....	II. sbírka
N. Jiráňková, 3 šaty.....	IV. sbírka
J. Šlegrová, dámský plášť.....	IV. sbírka
P. Zitko, pánský komplet a obuv.....	IV. sbírka
M. Peřinová, soubor dámského ošacení z produkce ÚLUV, 14 kusů.....	IV. sbírka
N. Černá, pánské oděvní doplňky, 3 kusy.....	IV. sbírka
J. Bartůňková, klobouk slaměný.....	IV. sbírka
D. Hoblová, úpletové šaty.....	IV. sbírka
M. Špačková, soubor porcelánových předmětů, 11 kusů.....	I. sbírka
A. Krejčíková, dámský kabátek.....	IV. sbírka
M. Valterová, soubor fotografií K. Valtera, 14 kusů.....	II. sbírka
H. Vášková, soubor předmětů, 16 kusů.....	I., III. sbírka
V. Kuželka, číška lithyalinová.....	I. sbírka
D. Březinová, dámské ošacení.....	IV. sbírka
P. Malát, lustr skleněný.....	III. sbírka
B. Kosíková, dámské ošacení.....	IV. sbírka
A. Nováková, dokumentační materiál M. Nováka.....	II. sbírka
J. Dienstbierová, 3 páry obuvi.....	IV. sbírka
D. Tauerová, dámské ošacení.....	IV. sbírka
E. Vašutová, 11 kapesníků.....	IV. sbírka
H. Jarošová, 12 fotografií P. Koblice.....	II. sbírka
J. Borkovcová, 30. fotografií S. Tůmy.....	II. sbírka
K. Růžičková, dámské šaty.....	IV. sbírka
J. Dostál, kožený plášť.....	IV. sbírka

D. Kučerová, šátek Brusel.....	IV. sbírka
J. Skočdoplová, dámské šaty.....	IV. sbírka
V. Vaňková, kávový servis.....	I. sbírka
E. Matyášová, školní pomůcka.....	II. sbírka
E. Provazníková, pánský oblek, 2 brýle.....	IV. sbírka
L. Brodová, soubor 15 kravat.....	IV. sbírka

Převod

Soubor fotografií K. Chotka.....	II. sbírka
Kopie středověkých tkanin.....	IV. sbírka

Dědictví

L. Kopáčová, 13 předmětů.....	I., II., III., IV. sbírka
-------------------------------	---------------------------

Shrnutí činnosti evidenčního oddělení:

Vedení přírůstkových knih
 Vedení inventárních knih
 Vedení knih DE a majetkoprávního protokolu
 Vedení spisů
 Příprava nákupní komise
 Hlášení CES na MK ČR
 Ověřování zápůjček pro zahraniční výstavy v CES
 Rešerše týkající se evidence sbírek
 Vypracování podkladů na dotazy NKÚ
 Předávací inventura v Textilním muzeu v České Skalici
 Přednáška o Bohuslavu Duškovi pro Matici českou v Národním muzeu 24. 4. 2008
 Příspěvek na konferenci Kolektivní a individuální mecenát a kultura veřejného daru v občanské společnosti dne 28. 5. 2008 ve Vila Lanna

Knihovna vykazuje v posledních letech ve všech statisticky sledovaných údajích pozvolné změny. Svědčí o posunech v celém oboru, vyvolaných rychlým rozvojem informačních technologií, které rovněž knihovna UPM využívá.

Každoročně se mírně snižuje počet fyzických návštěvníků knihovny a rychle narůstá počet uživatelů, kteří služeb knihovny využívají prostřednictvím internetu - hledáním v on-line katalogu nebo v katalogu Virtuální umělecké knihovny prostřednictvím oborové brány ART či v odborných databázích. Oborová brána ART zaznamenala v loňském roce 79.963 přístupů. Přibývá žádostí o Meziknihovní výpůjční službu (dále MVS) - v letošním roce bylo žádostí o MVS o třetinu více než loni. Častější jsou také žádosti především o faktografické informace, adresované přímo knihovně nebo prostřednictvím služby „Ptejte se knihovny“, kde je Knihovna UPM garantem za informace z oblasti výtvarného umění. Přibývá žádostí o skenování článků nebo částí knih a jejich zaslání elektronickou poštou nebo uložení na CD. Tuto službu jsme poskytovali veřejnosti prostřednictvím VPK a pracovníkům UPM. Zdálo se, že zájem o tuto službu bude nadále vzrůstat, ale cena této služby podstatně vzrostla kvůli poplatkům OSA, takže zájem o ni ustal. Digitalizované časopisy jsou přístupné v programu Kramerius, kam v roce 2009 přibudou i zdigitalizované časopisy z jiných knihoven.

Na nákup knih a časopisů bylo vynaloženo o zhruba 100 tisíc korun méně než v loňském roce, tedy **453.198,- korun**. Z prostředků celoustavního grantu byly nakoupeny knihy za více než 40.000,- korun. Nákup knih však tvoří pouhých 26,6% ročního přírůstku. Největší podíl (více než polovinu ročního přírůstku), 53,5 %, jsou dary. Výměnou bylo získáno 16,8 % ročního přírůstku. Hodnota výměny činila 163.245 Kč, čistý zisk představoval 2.271,- Kč. Zbytek ročního přírůstku, 2,9 %, je tvořen publikacemi za reprodukční práva nebo za zápůjčky muzejních exponátů na výstavu.

Knihovna má ke dni 31. 12. 2008 **171.574** knihovnických jednotek.

Knihovna v roce 2008 získala 2 granty z programu VISK MK ČR v celkové hodnotě 209.000,- Kč na zpětné zpracování knižního fondu a na digitalizaci architektonických časopisů 1. poloviny 20. století. Oba granty podporují víceleté projekty knihovny a počítá se s jejich pokračováním v příštích letech.

Bylo zrevidováno 17.555 svazků z knižního fondu (výstavních katalogů se signaturou KB a XXIIIC.)

Knihovna UPM dodává pravidelně své záznamy do Souborného katalogu ČR (letos 5.201 záznamů). Aktivně buduje virtuální uměleckou knihovnu a spolupracuje na budování oborové informační brány Umění a architektura (ART) - letos ji navštívilo téměř 80 tisíc zájemců. Do projektu je zapojeno již 9 knihoven a lze očekávat, že přibudou další knihovny, i zahraniční. Tento projekt umožní v budoucnu rozšíření služeb nejen knihoven, ale i muzeí, široké veřejnosti. Veškerá spolupráce poskytuje lepší vzájemné informace o fondech, umožní přebírání záznamů a tím přispěje k větší efektivitě i k hlubší spolupráci při jednotném věcném zpracování fondů.

Práci knihovny brzdí používání knihovnického SW T Series, založeného na DOS operačním systému, který způsobuje problémy na serveru. Potíže vznikají též s užíváním formátu UNIMARC v T - Series. Novější SW pracuje s formátem MARC 21. Ukazuje se, že bude potřeba přejít na jiný, modernější knihovnický SW. Na nákup nového SW bude potřeba ustavit konsorcium z knihoven zapojených do brány ART a využít podpory z programu VISK.

Pracovnice knihovny, především J. Okrouhlíková a K. Hartmannová, se aktivně účastní knihovnických akcí, na kterých mají odborné příspěvky s prezentacemi (v roce 2008 dva příspěvky na konferenci Inforum a na semináři muzejních knihoven) a píší články do odborného tisku (celkem 7 článků v publikaci Oborová brána a časopisech Čtenář, Věstník AMG a e-časopis Ikaros). Pracují též v různých komisích, např. v komisi MK pro Vědu a výzkum a v komisi MŠ 1, v Expertní radě pro Souborný katalog, v Komisi pro věcné zpracování.

Výhledy a cíle do budoucnosti:

- 1) Přejít na modernější knihovnický SW, zapojit knihovnu textilního muzea
- 2) Zpracovat celý fond do elektronické databáze
- 3) Digitalizovat všechny architektonické časopisy 1. pol. 20. stol.
- 4) Rozšířit nabídku databáze Kramerius

Polydorus de Garavagio In.

Marco Sadelet excudit.

CVM PRIVILEGIO
MDCCLXIII

ROMÆ

Rozpis příjmů a nákladů Uměleckoprůmyslového musea v Praze za rok 2008

Položka	Kč
Provozní dotace MK ČR	47 599 000,00
účelové dotace MK ČR	6 090 178,00
z toho:	
Institucionální grant	4 000 000,00
Kulturní aktivity	500 000,00
Veřejné informační sítě knihoven	209 000,00
Integrovaný systém ochrany kulturního dědictví	1 381 178,00
Grantová agentura ČR	422 000,00
Finanční prostředky z Evropské unie (projekt Leonardo)	370 179,64
Celkem dotace	54 481 357,64
Vlastní finanční prostředky	16 538 177,03
Celkové příjmy UPM	71 019 534,67

Rozpis výdajů Uměleckoprůmyslového musea v Praze za rok 2008

Položka	Kč
mzdové výdaje	24 678 642,00
zdravotní a sociální pojištění	8 493 755,00
zákonné sociální náklady	473 160,00
spotřeba materiálu	2 272 135,89
spotřeba energie	4 000 251,45
ostraha objektů	4 988 224,25
nákup sbírkových předmětů	3 915 103,81
výstavy	3 239 056,18
odpisy	5 427 060,00
Celkové výdaje	70 493 102,56
Hospodářský výsledek	526 432,11

1.) Výsledky vnitřních a vnějších kontrol

Ve Smyslu zákona č.320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a prováděcí vyhlášky č. 416/2004 Sb., se uskutečnily kontroly dle plánu vnitřních kontrol. Nedostatky nebyly zjištěny.

Od srpna 2008 do prosince 2008 probíhala kontrola pracovníků NKÚ zaměřená na hospodaření organizace a evidenci sbírek. K 31.12. 2008 nebyly známy výsledky této kontroly.

Počátkem roku 2008 proběhla pravidelná kontrola Pražskou správou sociálního zabezpečení v oblasti nemocenského pojištění. Nedostatky nebyly zjištěny.

V návaznosti na tyto kontroly byla předložena na MK zpráva vnitřního auditora.

2.) Bezúplatný převod majetku v roce 2008 nebyl realizován.

3.) Rozpočtové úpravy a zapojení mimorozpočtových zdrojů a prostředků

V roce 2008 provedl Ekonomický odbor MK ČR 19 úprav rozpočtu. Z toho tři úpravy byly provedeny bez nároku na navýšení dotace.

Oblast činnosti	Kč	provozní prostředky tis. Kč	investiční prostředky tis. Kč
Věda a výzkum	2	2	2
Tuzemské a zahraniční kulturní aktivity	1	1	1
Program VISK	1	1	1
Úpravy limitu mzdových prostředků	4	4	4
ISO	6	6	6
Navýšení dotace na provoz	2	2	2
Individuální dotace	3	3	3

Čerpání provozní dotace a prostředků na vědu a výzkum bylo rovnoměrné. Účelové prostředky byly čerpány v převážné míře až v 2. polovině roku. Závazné ukazatele rozpočtu byly dodrženy. Pouze u čerpání provozní dotace v rámci programu ISO došlo vzhledem k nižšímu objemu provedené práce k nedodržení 50% podílu organizace na celkovém objemu finančních prostředků. Tyto prostředky byly ve výši 1822,-Kč vráceny zpět do SR.

V rámci účelové podpory vědy a výzkumu byly od GA ČR poskytnuty finanční prostředky ve výši 422tis. Kč. Z toho 355 000 Kč v rámci projektu PhDr. Filipa Suchomela „Čínské umění z moravských veřejných sbírek“ a 67 000 Kč na dokumentaci a zhodnocení výstavní činnosti Krásné jizby a její dobové kritické reflexe v rámci projektu PhDr. Lucie Vlčkové.

V rámci rozpočtu na provoz byly čerpány finanční prostředky ve výši 15 000 Kč na rozšíření obrazových charakteristik oborových částí sbírky v Centrální evidenci sbírek MK ČR).

Vzhledem k tomu, že v roce 2008 nebyl realizován odprodej depozitáře v Brandýse nad Labem, nebyly vykázány žádné závazky vůči státnímu rozpočtu.

Dle rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady č. 1720/2006/ES ze dne 15.11.2003, kterým se zavádí akční program v oblasti celoživotního vzdělávání, byly čerpány v rámci programu Leonardo finanční prostředky ve výši Kč 370.180,- na náklady spojené s jazykovou, odbornou a kulturní přípravou, na pobytové náklady a na náklady spojené s řízením projektu.

4.) Hospodářský výsledek

Náklady Uměleckoprůmyslového muzea v roce 2008 činily 70.493.102,56 Kč.

Výnosy pak byly 71.019.534,67 Kč. Bylo dosaženo kladného hospodářského výsledku ve výši 526.432,11 Kč. Do výsledku hospodaření se mimo jiné v letošním roce příznivě promítly příjmy z výstav. U těchto bylo dosaženo vyšších příjmů než tomu bylo v minulosti (vstupné, prodej katalogů).

U oprav budov byly vzhledem k připravované rekonstrukci hlavní budovy prováděny jen nezbytné opravy a revize. Při nákupech sbírkových předmětů mimo poskytnuté dotace ze strany zřizovatele bylo využito finanční krytí prostředků z rezervního fondu rozpočtované z pojistky za odcizené šperky.

Některé restaurátorské a instalační práce při přípravě výstav nebyly zadávány mimo organizaci, ale byly zajištěny vlastními zaměstnanci v rámci pracovního poměru. Tato skutečnost se následně promítla i do limitu mzdových prostředků. Pořádání pracovně náročných výstav bylo oceněno vedením muzea vyplacením odměn, následným zapojením prostředků z fondu odměn ve výši 157 000 Kč.

Z fondu rezervního byl kryt zejména nákup sbírkových předmětů ve výši 3.121.223,81 Kč, nákup vitrín za 141.728,- Kč (dar města Klášterec) restaurování sbírkového předmětu ve výši 33 000 Kč.

Z rozpočtovaných prostředků z fondu reprodukce bylo použito 1.008.273,50 Kč jako doplňkový zdroj financování (viz ustanovení §58, odst. 2 písm. b. zák. č. 218/2000 Sb.). Z toho 957.332,70 Kč na opravu a údržbu majetku a 50.940,80 Kč na pořízení hmotného a nehmotného majetku.

Rozklad příjmů a výdajů

Osvědčení k vývozům	tis. Kč
v roce 2000	435
v roce 2001	305
v roce 2002	294
v roce 2003	214
v roce 2004	213
v roce 2005	256
v roce 2006	285
v roce 2007	241
v roce 2008	150

Příjmy za osvědčení k vývozům zůstávaly i po vstupu do EU na stejné úrovni, lze však očekávat pokles zájmu o tuto službu i s ohledem na Schengenskou smlouvu.

Vstupné	tis. Kč
v roce 2000	2010
v roce 2001	2961
v roce 2002	2638
v roce 2003	2857
v roce 2004	4171
v roce 2005	3488
v roce 2006	4128
v roce 2007	3374
v roce 2008	4061

Příjmy ze vstupného jsou standardní, jen v letech 2004 a 2006 se projevila vždy divácky atraktivní výstava (např. Šperky Maria Callas 06). Výstava Biedermeier měla v roce 2008 příjem 1.060.025,- Kč.

Reprodukční práva	tis. Kč
v roce 2000	145
v roce 2001	331
v roce 2002	227
v roce 2003	235
v roce 2004	259
v roce 2005	189
v roce 2006	166
v roce 2007	24
v roce 2008	261

V roce 2007 došlo k poklesu, neboť nakladatelství raději kompenzovala repro práva publikacemi, které slouží na výměnu titulů knihovně UPM.

Nájem a služby	tis. Kč
v roce 2002	400
v roce 2003	403
v roce 2004	557
v roce 2005	752
v roce 2006	741
v roce 2007	888
v roce 2008	865

Pohonné hmoty	tis. Kč
v roce 2002	105
v roce 2003	86
v roce 2004	100
v roce 2005	114
v roce 2006	106
v roce 2007	100
v roce 2008	109

Knihy	tis. Kč
v roce 2002	382
v roce 2003	662
v roce 2004	365
v roce 2005	409
v roce 2006	407
v roce 2007	388
v roce 2008	404

V nákladech na nákup knih se projevuje výměna publikací získaných za repro práva.

Ostatní materiál	tis. Kč
v roce 2002	839
v roce 2003	818
v roce 2004	860
v roce 2005	1083
v roce 2006	908
v roce 2007	964
v roce 2008	714

Opravy strojů	tis. Kč
v roce 2002	487
v roce 2003	813
v roce 2004	1055
v roce 2005	1504
v roce 2006	2232
v roce 2007	570
v roce 2008	850

Od roku 2007 jsou náklady na opravu a údržbu počítačů sledovány samostatně. Na tuto činnost bylo v uvedeném roce vynaloženo 1 481 000 Kč.

Oprava a údržba budov	tis. Kč
v roce 2002	136
v roce 2003	576
v roce 2004	10754
v roce 2005	2901
v roce 2006	573
v roce 2007	951
v roce 2008	847

	Poštovné v tis. Kč	Telefony v tis. Kč
v roce 2002	102	759
v roce 2003	130	728
v roce 2004	98	805
v roce 2005	115	718
v roce 2006	107	633
v roce 2007	151	647
v roce 2008	138	682

Nárůst výdajů za ostrahu od roku 2006 je dán zabezpečením dozoru expozice dodavatelským způsobem.

	Ostraha v tis. Kč	Úklid v tis. Kč
v roce 2002	1687	274
v roce 2003	1887	289
v roce 2004	1976	382
v roce 2005	2896	418
v roce 2006	5062	557
v roce 2007	4787	571
v roce 2008	4988	561

Zvýšená částka na nákup je dána prvním čerpáním rezervního fondu z pojistné události, který je určen hlavně na nákup sbírek.

**Nákup sbírkových
předmětů**

	celkem v tis. Kč	hrazeno v tis. Kč
v roce 2002	314	109
v roce 2003	1052	90
v roce 2004	3111	233
v roce 2005	3520	161
v roce 2006	846	326
v roce 2007	1607	1232
v roce 2008	3915	3142

5.) Rozbor zaměstnanosti a čerpání mzdových nákladů

Odpisy	tis. Kč
v roce 2002	3777
v roce 2003	4065
v roce 2004	3725
v roce 2005	5110
v roce 2006	5223
v roce 2007	5285
v roce 2008	5427

Platy	Kč
limit MK ČR celkem	23 576 000
vyčerpáno celkem	23 767 628
přečerpáno	191 628
Fond odměn	156 628
GA - PhDr.Vlčková	22 000
GA –PhDr.Suchomel	13 000

OON	Kč
limit MK ČR celkem	780 000
vyčerpáno celkem	911 014
přečerpáno	131 014
kryto -mimorozpočtové zdroje	156 670
z toho: EU- Leonardo	49 670
GA - PhDr. Suchomel	87 000
Ga PhDr.Vlčková	20 000
VISK (nedočerpání)	25 626

Rozpis finančních prostředků	Kč
Provoz platy	
upravený rozpočet	21 343 000
vyčerpáno	21 499 628
kryto z fondu odměn	156 628

Mzdové prostředky byly vyplaceny zaměstnancům UPM za podíl na přípravě náročných výstav roce 2008.

Provoz OON	Kč
upravený rozpočet	475 000
vyčerpáno	475 000

Institucionální grant OON	Kč
upravený rozpočet	96 000
vyčerpáno	96 000

Institucionální grant platy	Kč
upravený rozpočet	2 233 000
vyčerpáno	2 233 000

VISK 5 00N	Kč
rozpočet	169 000
vyčerpáno	143 344
odvody z DPČ	25 656

Výstava Artěl	Kč
rozpočet	40 000
vyčerpáno	40 000

Překročený limit u platů zaměstnanců byl kryt z mimorozpočtových zdrojů (prostředky GA a EU) a z fondu odměn.

Z mimorozpočtových zdrojů byly mzdové prostředky čerpány v rámci prostředků poskytnutých GA ČR na projekt Čínské umění z moravských sbírek (projekt PhDr. F. Suchomela a na dokumentaci a zhodnocení výstavní činnosti Krásné jizby v letech 1928-1938 v rámci projektu PhDr. L. Vlčkové.

V rámci programu EU – akční program v oblasti celoživotního vzdělávání Leonardo byly z těchto zdrojů hrazeny práce spojené s vedením projektu.

Limit počtu zaměstnanců byl dodržen. Tento limit i celkový limit na platy je obtížné dodržet, vzhledem ke skutečnosti, že pro udržení kvalitního standardu služeb naší instituce je nezbytné zaměstnávání pracovníků ve vyšších platových třídách a stupních.

6.) Rezervní fond MK ČR
(nevyužito)

7.) Účast na programech mezinárodních institucí

Osoby	název konference	místo konání	Kč
Mgr. M.Hlaveš	konference ICOM GLASS	Nancy, Francie	24,566,39

Příspěvek ICOM v roce 2008 na tyto akce činil 20 tis. Kč.

UPM je od roku 1991 členem mezinárodní organizace ICOM a platí členský příspěvek prostřednictvím českého výboru ICOM, legitimace ICOM umožňuje volný vstup držitelům do muzeí na celém světě, stejně jako členství umožňuje rozvíjení profesních kontaktů. Pracovníci UPM jsou aktivní v několika odborných komitích a zúčastňují se ročních zasedání

Z důvodu pracovního vytížení se v loňském roce zúčastnil výročního setkání odborné komise při ICOM pouze jeden zaměstnanec.

8.) Zahraniční služební cesty

Zahraniční cesty v roce 2008 byly spojeny především s výstavami, které UPM připravilo či plánuje, většinou jsou hlavní náklady nesené partnerskou stranou. Stejně tak účast na konferencích má část nákladů hrazenou pořadatelem. Velkým přínosem bylo získání grantu EU Leonardo, který umožnil šesti mladým zaměstnancům získat praxi podle jejich pracovního zařazení v podobných institucích v různých zemích a zároveň vylepšit své jazykové znalosti. V rámci zpracování tématu Instituce moderního designu 20. stol. (inst. grant MK) byly uskutečněny plánované cesty na rešerše v archivech a návštěvy sbírek a výstav souvisejících s tématem.

9.) Zálohové platby

10.) Srovnání výše prostředků poskytnutých ze státního rozpočtu a z rezervního fondu

Provozní prostředky v tis. Kč	k 31.3.2008	k 30.6.2008	k 30.9.2008	k 31.12.2008
Dotace				
provozní dotace	10 534	23 187	34 781	47 599
věda a výzkum		2 000	3 000	4 000
kulturní aktivity				500
VISK		47	160	209
Výkupy			628	773
ISO		70	360	610
Celkem	10 534	25 304	38 929	53 691

Investiční prostředky v tis. Kč	k 31.3.2008	k 30.6.2008	k 30.9.2008	k 31.12.2008
Dotace				
ISO		140	140	2 214

Čerpání provozních prostředků bylo rovnoměrné.

Účelové prostředky byly čerpány po předání a vyúčtování provedených prací.

	Dotace celkem v tis. Kč	Dotace na provoz v tis. Kč
v roce 2002	35012	30930
v roce 2003	39229	33995
v roce 2004	54382	38012
v roce 2005	51661	39544
v roce 2006	48511	41297
v roce 2007	50217	42766
v roce 2008	54481	47599

11.) Čerpání finančních prostředků v rámci programů Evropského společenství

V roce 2008 probíhalo čerpání v rámci Programu celoživotního učení Leonardo da Vinci. Finanční prostředky byly určeny na pedagogickou, kulturní a jazykovou přípravu účastníků, na úhradu cestovních a pobytových nákladů a na řízení a monitoring projektu.

kontakty)

ulice 17. listopadu 2, 110 00 Praha 1

T) 251 093 111

F) 251 093 296

E) info@upm.cz

www.upm.cz